

Izložba »Izazov moderne«

Hrvatska ministrica kulture dr. sc. Nina Obuljen Koržinek nazočila je predivnomu otvorenju Izložbe »Izazov moderne: Beč – Zagreb oko 1900.« u četvrtak, 19. oktobra u prostoru Oranžerije u Galeriji Belvedere u Beču. (6. str.)

Rodjeni Filežac dr. Rudi Karazman sudjelovao je u Zagrebu pri trodnevnom »Croatian Healthy Cities Network«. (11. stranica)

02Z031573 P.b.b.

Tajednik Gradišćanskih Hrvatov

HRVATSKE NOVINE

Ljeto 108. broj 43.

SLOGA JE MOĆ

27. oktobar 2017., cijena (1,30 €)

Nakovićovo naticanje (12.)

Festival hrv. muzike u Beču

U medjuvrimeu jur 13. Festival hrvatske muzike u Beču (29. X. do 26. XI.) kaže o vitalni napor i nastojanji da u jednoj od najvećoj muzičkoj metropoli predstavlja bogatu, hrvatsku muzičku baščinu. (5.)

P.b.b. Erscheinungsort & Verlagspostamt:
Kroatischer Presseverein, Postf. 26, 7001 Eisenstadt
Naslov uredništva: 7001 Željezno, pošt. pretinac 26
☎ 02682/61470, faks: 02682/61470-9

Austrijski izbori iz vanjskog gledišta (4. str.)

Generalna sjednica Toš-a Štikapron (5. str.)

Kakove zimske jupe nikada ne izlazu iz mode? (8. str.)

Prije 170 ljet hrvatski jezik postao službenim (9. str.)

Gradišćanski šport (18., 19. i 20. str.)

S Nikijem Berlakovićem i Kristofom Carićem su dospili dva gradišćanski Hrvati u Savezno vijeće

Dva Hrvati u Parlamentu

(3. str.)

Dica su pri »Hrvatskom danu« nedilju, 22. oktobra u Novom Selu jačila hrvatske zbrajalice i jačke (već u iduću HN)

komentar

Gdo bi se u Nacionalnom vijeću mogao zalagati za manjine?

Vrlo zanimljivo će biti, gdo će u novoformiranom Nacionalnom vijeću unutar pet u Parlamentu zastupanih političkih stranak zauzeti funkciju govorača za narodne grupe? Kod VP-a je najvjerojatnije da će to opet preuzeti Niki Berlaković, ki s tim jur ima iskustva i je uza to i predsjednik Austrijsko-hrvatskoga društva. Kod SP- iz Gradišća nima ni jednoga pripadnika narodnih grup, a Zeleni, ki su u prošlosti imali dosta izraženu manjinsku politiku, su ispali iz Parlamenta. Gdo bi funkciju govorača za narodnosna pitanja mogao preuzeti unutar FP-a zasada nije poznato i čedu li takovu funkciju uopće imati. Kod NEOSEV je to bio Nikolaus Scherak, a gdo zna će li Lista Pilz jednomu od svojih mandatarov naložiti ovakovu funkciju? Očekivati bi se moglo, pred svim ako se „stari“ zeleni zato zalažu. Bilo kako, iz Gradišća sada dvimi, ki govore i hrvatski, sidu u Parlamentu, a su to i partijski kolegi iz VP-a – Niki Berlaković i Kristof Carić. Je li to garant zato da bi se mogli zalagati i u narodnosni posli, pred svim i za probleme i otvorena pitanja, dakle i financije za hrvatsku narodnu grupu, će se još pokazati. Na svaki način, lobiranje bi jur sada trebalo početi. A Niki Berlaković je jur signalizirao pripravnost za razgovore u tom poslu! k.n.

Petar
Tyran

Moje mišljenje

Gdo je ljubitelj, ili barem poštovatelj folkloru i je bio subotu, 21. oktobra u KUGI u Velikom Borištofu, mogao se je uvjeriti da i mi gradišćanski Hrvati imamo nešto pokazati, imamo nešto čim se moremo podičiti na vrhunskoj razini i čim se moremo ponositi i u konkurenciji i s vrhunskim folklornim ansablom iz Hrvatske odnosno i iz drugih zemalji: Prilikom kiritofa u Velikom Borištofu na programu KUGE je stala repriza jubilaroga pro-

u Wachchau u D. Austriji.

Poštivajući sve napore i na području bogatoga folkloru hrvatske narodne grupe na ovi područji smi se mirnom dušom i bez ikakove ljubomore ustanoviti, da je *Kolo-Slavuj* ovim svojim najnovijim programom nasadio korunu ne samo sebi nego da je oplemenio folklor gradišćanskih a tim i Hrvatov uopće. Na jednu stranu ov novi program *Kolo-Slavuja* s naslovom ili bolje rečeno s geslom »Šarolikolo« — u ovom imamo i

Moremo se ponositi s našim hrvatskim folklornim ansablom *Kolo-Slavujem!*

grama prilikom svečevanja 45-ljetnoga postojanja folklornoga ansambla *Kolo-Slavuj*, kao i 30-ljetnoga postojanja diče folklorne grupe *PIPLIČI*, ki je lani u novembru prikazan u južnogradišćanskom Pinkovcu a malo kasnije u kazalištu Odeon u Beču. Peljačtvo ansambla *Kolo-Slavuj* na čelu s predsjednicom Gabrielom Novak-Karall i muzičkom kao i cjelokupnim umjetničkim peljačtvom je sastavio nevjerovatno bogat, raznolik i šarolik program, presjek kroz svoje najnovije umjetničko djelovanje na području folkloru, ko temelji na dosadašnjem sada jur već od 45-ljet dugom djelovanju ovoga ansambla — ne samo med gradišćanskimi Hrvatima u Austriji, Češkoj, Mađarskoj i Slovačkoj, nego i puno širje. A kao respekt pred kulturom i plesu kao i običaji i jačkami drugih svojih članova, se je ov ansambl diboko naklonio i pred moliškimi Hrvatima u južnoj Italiji, u Medjimurju a takaj i pred nimškom većinom

rič *šaro*, *šaroliko* i *kolo* — pokazu nevjerovatno muzičko bogatstvo Hrvatov i Hrvatic na ovom području, bogatstvo u kom se, naravno i po sebi razumljivo najdu brojni a dijelom i snažni uticaji naroda i narodnosti, ki su stoljeća dugo živili i ki još dandanas zajedno žive na ovi prostori, dakle i Mađarov, i Slovakov i Čehov a naravno i Nimcev. Na drugu stranu je *Kolo-Slavuj* na svoj način usisao u sebe mnoštvo narodnih nošnjeva i je dobrim dijelom atentično, ali opet i u upućivanju na stalne promjene, pokazao na pozornici i je tim ima i u svojem fundusu.

A ne na zadnje je ov ansambl sa svojim i starimi a sada i najnovijimi istraživanji na području narodnih običajev, plesnih korakova i jačaka i tim da je to sve koreografirao i ulio i umjetničku formu, nevjerovatno obogatio svoj ionako jako bogat repertoar. Sada je publika konačno i u zipki *Kolo-Slavuja*, u V. Borištofu vidila svoje odraslo dite!

U Sočiju potpisan Program suradnje u području kulture izmed Hrvatske i Rusije

Hrvatska Ministrica kulture Nina Obuljen-Koržinek potpisala je u srijedu u Sočiju Program suradnje u području kulture izmed Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ruske Federacije za razdoblje od 2017. do 2019. ljeta kojim se želi potaknuti suradnja institucijov dvih zemalji tr stvoriti formalni okvir za poticanje razvitka suradnje i razmjene u području kulture i umjetnosti.

SOČI — Kako je priopćeno iz hrvatskoga Ministarstva kulture, potpisanim programom suradnje želi se potaknuti suradnja institucijov dvih zemalji s područja kulture i umjetnosti u sljedećem troljetnom razdoblju tr stvoriti formalni okvir kako bi se potaknuo razvitak suradnje i razmjene u području kulture, umjetnosti, kulturne baštine, književnosti, izdavačtva, arhivov, kinematografije i medijov ke pridonosu boljemu upoznavanju nacionalnih kulturov i uzajamnomu zbližavanju dvih zemalji.

Kroz izravnu suradnju izmed ustanov i udrugov tr kroz razmjenu stručnjakov, želi se potaknuti bolje razumivanje i povezanost sudjelovanjem na umjetnički festivali i međunarodni susreti tr razmjenom gostovanja glazbenih, kazališnih, baletnih, folklornih i umjetničkih ansamblov i solistov, dodaje se u priopćenju.

Postoju i mogućnosti da se unjapr i suradnja u području muzejske djelatnosti, suvrime ne likovne umjetnosti, izložbene djelatnosti tr izravna razmjena izmed muzejev kao i izmed institucijov za očuvanje i obnovu spomenikov kulture i arhivskih ustanov kao i organizacijov ke se bavu izdavačtvom i distribucijom publikacijov. Sporazum govori i o suradnji dvih stran kod prevodjenja književnih djel i njeva objavljivanja kao i uzajamno prevodjenje djel suvrimenih

piscev. Kako ističu iz Ministarstva, osim dobre i sadržajne bilateralne suradnje dvi zemalji ka će se odvijati kroz direktne kontakte kulturnih institucijov i umjetnikov ki djeluju u Hrvatskoj i Rusiji, suradnja se odvijat i u okviru međunarodnih platformov, a izdvajaju onu stručnjakov i autorov u Forumu slavenskih kulturov. Forum slavenskih kulturov kao međunarodna zaklada osnovan je 29. junija 2004. ljeta u Ljubljani, podsjećaju iz Ministarstva.

Hrvatska ministrica kulture Nina Obuljen-Koržinek je u Sočiju na Krimu boravila kao članica izaslanstva predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović

Zajednički je cilj zemalji članic (Bjelorusija, Bugarska, Bosna i Hercegovina, Črna Gora, Hrvatska, Makedonija, RF, Slovenija, Slovačka, Srbija i Ukrajina, a Poljska i Češka imaju status promatrača) očuvanje kulturnih vrijednosti i tradicijov slavenskih zemalji, bolja razmjena informacijov i znanja tr njevo izravno širenje u javnosti, osobito u području jezika, kulture, obrazovanja i komunikacijov, provodjenje zajedničkih programov, promicanje međusobne suradnje tr suradnje s trećimi zemljami.

Direktno iz Rusije je ministrica Obuljen-Koržinek četvrtak, 19. oktobra jutro doputovala u Beč i je bila na vernisazi u Belvedere-u.

(Hina/dž./j.s./uredn.)

Narodnjaki Niki Berlaković i Kristof Carić ćedu biti člani novoga Nacionalnoga vijeća

Generalni tajnik u Ministarstvu vanjskih poslova dr. Michael Linhart, hrvatska ministrica kulture Nina Obuljen-Koržinek i di Niki Berlaković

U četvrtak su konačno objavljeni završni rezultati izbora u Nacionalno vijeće. Izborna komisija je pobrojila i prednosne glase. Tim je postalo jasno, da će iz Gradišća dva političari iz hrvatskih sel biti člani budućega Nacionalnoga vijeća, i to di Niki Berlaković iz Šuševa i Kristof Carić iz Cogrštofa, oba dva su od Narodne stranke.

ŽELJEZNO/BEČ – Kristof Carić je u svojem regionalnom izbornom krugu dostao skoro 4.000 prednosnih glasova. Carić se veseli da je odbran za zastupnika u Nacionalno vijeće. Kako je Carić rekao za Hrvatski radio ORF-a Gradišće on da će se rado i punim elanom zalagati za Gradišće i za

gradišćanske Hrvate.

Bivši ministar di Niki Berlaković je od 2013. ljeta zastupnik u Nacionalnom vijeću.

Šuševac di Niki Berlaković je osvojio najveć prednosnih glasova, i to ukupno 11.550. U svojem regionalnom izbornom krugu mu je skoro 8.000 ljudi dalo glas. Berlaković će po drugi put biti zastupnik Narodne stranke u Nacionalnom vijeću.

Niki Berlaković se veseli da je toliko glasova dostao osobito u hrvatski seli i tim direktno odbran u Nacionalno vijeće. On se kani zato zalagati, da u sridnjem i južnom Gradišću bude npr. medicinska opskrba bolja ali i gospodarska situacija, i da bi se tako stvorila djelatna mjesta u ovi regija. (ured.)

S liva: Konrad Kobler (predsjednik Bavarsko-hrvatskoga društva i bivši zastupnik u Bavarskom saboru kao i kotarski predsjednik Europa-Unije), hrvatska veleposlanica u Austriji Vesna Cvjetković, vinar Mate Kliković i novi parlamentarni zastupnik (VP) Cogrštofac Kristof Carić

Izbori u Sloveniji – ide se u drugi krug, Borutu Pahoru 47 posto glasova

Izlazak glasačeva na birališća nedilju 22. oktobra je bio manji nego na predsjednički izbori 2012. ljeta. Prema neslužbeni privremeni rezultati predsjedničkih izbora u Sloveniji, ke je objavila Državna izborna komisija, po 98 posto prebrojanih glasačkih listićeva aktualni predsjednik Slovenije Borut Pahor osvojio je 47,1 posto glasova, ali mu to nije dovoljno za pobjedu u prvom krugu i osvajanje drugog petljetnoga predsjedničkoga mandata kako su to predviđjale sve ankete.

LJUBLJANA – Pahor će u drugi krug 12. novembra ići s gradonačelnikom Kamnika, Marjanom Šarec ki je osvojio 24,9 posto glasova. Vrlo slab je bio odaziv biračeva na izbore, na ki je glasalo 42 posto biračeva od 1,7 milijuna s pravom

glasa, na ki Slovenci po šesti put biraju predsjednika države. Član izbornoga povjerenstva Peter Golob pripisao je vrlo čemernomu i godinastomu vrmenu ko je mnoge zadržalo doma. Najveći postotak biračeva ki su glasovali zabilježen je u Kranju, a najniži u Mariboru, a slaba izlaznost je i u Ljubljani, potvrdilo je izbornu povjerenstvo. Izlaznost na izboru u Sloveniji je zadnjih deset ljet u stalnom padu, osobito kad je rič o izboru predsjednika jer se toj funkciji kod običnih biračeva obično ne pripisuje veliko značenje i uticaj na političke promjene. Predizborna kampanja nikad nije bila dosadnija i bit će zanimljivo viditi kakovo će biti nadmetanje u nastavku kampanje između Pahora, nekadašnjega manekena, i Marjana Šarca, imitatora i glumca. (uredn.)

Izbori u Sloveniji – ide se u drugi krug, Borutu Pahoru 47 posto glasova

Ni sa slavonskim kulenom i varaždinskim zeljem nije kraj, sad se dogovaraju o istarskom medu i maslinovom ulju, jer su opet u problemi. Varaždinsko zelje i Slavonski kulen su dva novi zaštićeni hrvatski proizvodi u EU, od ukupno 17, najnovija je jednoglasna „presuda“ EK.

Konačni rezultati izbora u Nacionalno vijeće/Austrijski Parlament 15. oktobra 2017. lj. Po izbrojenju izbornih karata ima sada Övp/Lista Kurz 31,5 posto glasa i tim 62 mandate, Spö 26,9% i 52 mandate, FPÖ je osvojio 26% glasa i 51 mandat. Politička stranka NEOS je mogla osvojiti 5,3% a tim deset mandata, Lista Pilz 4,4% i 8 mandata. Zeleni su došli samo na 3,8%, i tim nisu dostigli potrebne 4%, tako da već nećedu biti zastupani u budućem u Nacionalnom vijeću.

ZAGREB/LJUBLJANA – No poznavatelji prilika znaju da se je sve to moglo odigrati i brže i srićnije za hrvatske proizvođače i institucije ke ljeta dugo djelaju na njevoj zaštiti da se u igru mačke i miša, kao i s teranom, istarskim pršutom, prošekom... nisu upleli Slovenci. Zadovoljni, ali bilo je prigovorov na hrvatske zahtjeve za zaštitu naziva ovih proizvoda, no argumentiranim pristupom „izborili smo se za svoja uvjerenja. Još jednom čestitam proizvođačima i želim im puno uspjeha u promociji tih proizvoda kako na domaćem tako i na ostali tržišći“ priopćio je ministar Tomislav Tolušić. No je li moglo i bolje? Dokle su isticali kako kranjska kobasa pripada Kranju, Slovincem slavonski kulen, čini se, uopće nije dvojen. Slavonski kulen tako ćemo prema odluci EK s njimi diliti još pet ljet...“ (ur.)

18. X. Sri. Tuži se Gavrilović 1

A
k
t
u
a
l
n
i

Svidok je poivdao kako je po Nimškoj utirivao dug za nabavku oružja za obranu Hrvatske. Jure Gavrilović se tereti za bojno profiterstvo prilikom kupovine tvornice Gavrilović, a prema optužnici...

19. X. Čet. Tuži se Gavrilović 2

d
o
g
o
d
j
a
j
i

...Papeš je na traženje Jozze Martinovića, s računa na kom je bilo dva milijuna DEM, uplaćenoga za obranu Hrvatske, ta pinez prebacio na Gavrilovićev račun, ča je ov iskoristio za kupovinu tvornice...

20. X. Pet. Tuži se Gavrilović 3

u
s
v
i
t
u:

...Ča se je događalo s pinezi za nabavku oružja za obranu Hrvatske u nastavku sudjenja Juri Gavriloviću na zagrebačkom Županijskom sudu svidočio je Ivica Papeš. Gavrilović se tereti za bojno profi...

21. X. Sub. Tuži se Gavrilović 4

p
r
e
g
l
e
d

...terstvo prilikom kupovine tvornice Gavrilović. Papeš pojasnio je da se nabavka oružja financira prik Ministarstva financijov, tr da je kao svrhu otvaranja računa u banki naveo da ga otvara zbog nabavke živežnih na...

22. X. Ned. Tuži se Gavrilović 5

H
r
v
a
t
s
k
i
h

...mirnica i sanitetskoga materijala za RH. Rekao je zatim, kako je jednoč prigodom 1992. razgovarao s Gavrilovićem, a ov mu je povidao kako bi kupio (i tada dobro poznati mesni lanac) Gavrilović ali da mu falu pinezi.

23. X. Pa. Ubojstvo novinark 1

n
o
v
i
n
k
r
o
z

Po ubojstvu novinark Maltežani želju jedinstvo. Organizatori skūpa, pripadnici civilnoga društva, pozvali su na dolazak na skūp sa zastavom Malte, bez ikakovih oznakov političke pripadnosti i...

24. X. Ut. Ubojstvo novinark 2

t
a
j
e
d
a
n

...zabranili su parlamentarcem da se obraćaju okupljenim. Tisuće Maltežanov su izašle na ulice i su pozvale na jedinstvo po ubojstvu novinark Daphne Caruana Galizije ka je istraživala korupciju.

Austrijski izborni obzori – iz vanjskoga gledišća

Izmed Austrije i Hrvatske razvila se tijekom desetljeća velika kulturna suradnja ka se odvija prik Austrijskoga kulturnog foruma u Gundulićevoj ulici. Ovo 2017. ljeto nalazi se u znaku austrijsko-hrvatske kulturne suradnje pod nazivom Zajedno u kulturi. To zajedništvo posebno je istaknuo Sebastian Kurz ki je pobijedio na austrijski parlamentarni izbori u jednom svojem prilogu u povodu austrijsko-hrvatskoga ljeta.

KOMENTAR

BEČ – Kako se je očekivalo, 15. oktobra 2017. dogodila se je promjena u Austriji. Na parlamentarni izbori pobijedio je 31-ljetni Sebastian Kurz, dosadašnji ministar vanjskih poslova i od nekoga vrmena predsjednik Austrijske narodne stranke ÖVP. Prema podatki, kada pišem ove retke, za njega se je izjasnilo 31,5 posto biračev. Za socijaldemokrate 26,9 posto, a za Slobodarsku stranku Austrije 26 posto. Zeleni su pali na 3,8 posto a tim iz Parlamenta, stranka pod nazivom Pilz dobila je 4,4% glasov, a Neosi 5,3 posto. To je sljedeći raspored mandatorov u Nacionalnom vijeću (ukupno 183):

ÖVP 62 (+15), SPÖ 52 (+/- 0), FPÖ 51 (+11), NEOS 10 (+1) Lista Pilz (8, 2013. nije kand.)

Sebastian Kurz zaslužio je pobjedu političkim naporima kao ministar vanjskih poslova. Njegovom zaslugom zatvorena je takozvana „balkanska ruta“, kom su izbiglice kretale u smiru središnje Europe, Nimške. Političku karijeru započeo je u 24. ljetu kao državni tajnik za migracije. U 27. ljetu Kurz je postao ministar vanjskih poslova. U toj službi stekao je popularnost u Austriji i u cijelom svitu. U svoji nastupi spominjao je i Hrvatsku, ča se rijetko događa kad europski političari skreću pozornost na države s ovih prostorov. Izmed Austrije i Hrvatske razvila se je tijekom desetljeć velika kulturna suradnja ka se odvija prik Austrijskoga kulturnoga foruma u Gundulićevoj ulici.

Ovo 2017. ljeto nalazi se u znaku austrijsko-hrvatske kulturne suradnje pod nazivom „Zajedno u kulturi“. To zajedništvo posebno je istaknuo Sebastian Kurz u jednom svojem prilogu u povodu austrijsko-hrvatskoga ljeta. Moglo bi se reći da po znameniti političari Austrijske narodne stranke Raaba, Figla, Mocka, Busseka i niz drugih austrijskih i

europskih političkih ličnosti, ta stranka opet dostaje odlučnog političara, ki se osudjuje stvari nazivati jasnim jezikom. Austrijanci su nagradili njegovo čvrsto stajališće da islam ne spada u Austriju u smislu kako se je to počelo događati nakon Merkeličine pozivnice da su izbiglice dobro došli.

Inače, Kurz nima ništa protiv muslimanov, ki su se u prošlosti istaknuli kao pravi Austrijanci. (Stjepan Šulek, Zgb.)

Naš Piloradić misli

Bilo gdo nam zatvara granice našim susjedom, njega drugi put sigurno već nećemo birati! Barem ja ne ni svi oni, ki smo se cijeli svoj život za to zalagali, da se opet otvore granice prema našim direktnim i indirektnim susjedom!

Impresum: nakladnik, uredništvo: Hrvatsko štamparsko društvo pošt. pretnac 26, 7001 Željezno/Eisenstadt, ☎ 02682/61470, fax 02682/61470-9; e-mail: ured@hrvatskenovine.at HRVATSKE NOVINE u internetu: http://www.hrvatskenovine.at podupirano iz sredstav BKA-a (Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung des Bundeskanzleramtes)

Mali prijem po presskonferenciji o »Vina Croatia - vina mosaica« 21. 9. u Hrvatskom veleposlanstvu u Beču

13. Festival hrvatske muzike u Beču

U medjuvrimeu jur 13. Festival hrvatske muzike u Beču (29. oktobar do 26. novembra) kaže o vitalni naporu i nastojanji da u jednoj od najvećoj muzičkoj metropoli sveta predstavlja bogatu, izrazito mnogostruku i jedinstvenu muzičku baštinu, nasljedje Republike Hrvatske. Širom sveta je ovo jedina serija priredaba ove vrsti ka kontinuitetom u ugledni koncertni dvorana bečkoj publici želi prikazati hrvatske glazbenike i hrvatsku muziku i to u najrazličitiji žanri i stili: od originalne tradicionalne muzike prik džeza i klasične muzike ča do novijih muzičkih „sub-žanrov“ ča sve obuhvaća novo originalno staljivanje iz svih spomenutih vrsti muzike.

♫ 29. listopada 2017., nedilja (19.00), Palais Eschenbach: Evelin Novak, sopran, Matthias Samuil, klavir

♫ 31. listopada 2017., utorak (20.00), Porgy & Bess: Matija Dedić, klavir; Joris Teepe, kontrabas, Gene Jackson, bubnji

♫ 9. studeni, četvrtak (20.00) Hrvatski centar, Mate Matišić trio; Schwindgasse 14

♫ 15. studeni, srijeda (20.00) Peterskirche: Komorni orkestar Muzičke akademije u Zagrebu, Komorni mješoviti zbor Instituta za crkvenu glazbu „Albe Vidaković“, Katolički bogoslovni fakulteta u Zagrebu; Zoran Novačić, dirigent, Josipa Bilić, sopran, Aleksandra Todorović, sopran, Emila Rukavina, mezzosopran, Florian Tavić, bariton,

♫ 22. studeni, srijeda (20.00)

Generalna sjednica Tamburaškoga orkestra Štikapron i nova predsjednica

Novo predsjedništvo Toš-a Margit Lasaković, Hubert Palković, Siglinda Kokošić, Isabell Putz i Judit Herczeg

foto: rajmund ibešić

Generalna sjednica Tamburaškoga orkestra Štikapron je odibrala Margit Lasaković za novu predsjednicu ovoga društva. U toj funkciji je naslijedila Siglindu Kokošić, ka je već od 20 ljet dugo stala na čelu društva. Margit Lasaković je rekla, da kani društvo tako dalje peljati kako je to dosle bio slučaj i se kani čim već truditi, da se jezični nivo po mogućnosti poboljša.

ŠTIKAPRON – Petak, 13. oktobra održao je *Tamburaški orkestar Štikapron* (Toš) svoju godišnju generalnu sjednicu. U pojedini točka smo dočuli, da je orkestar u prošlom ljetu bio vrlo aktivan i je dobro djelao. Težišće djelovanja za novo, 2018. ljetu će ležati kako na javni tako i na privatni nastupi, na podučavanju naraščaja kao i na gajenju hrvatskoga jezika u okviru mogućnosti.

Ova sjednica je bila ali i zvanaredna, jer je od svoje funkcije odstupila dugoljetna predsjednica Toš-a, Sieglinda Kokošić. Sieglinda je djelala prik dvajset ljet neumorno za dobrobit orkestra i se je skrbi-la praktično za sve potreboće, početo od organizacije prik sviranja na tamburi ča do organizacije i prikazivanja skečev.

Draga Siegi, daj si i ovim putem hvalit za sve, ča si u dugi ljeti tvogaja predsjedništva za orkestar djelala!

Novo predsjedništvo polag novih statutih izgleda ovako: Predsjedn.: Margit Lasaković zamjenica: Isabell Putz blagajnica: Claudia Höcher perovodja: Judit Herczeg umjet. peljač: Hubert Palković kontrolori: Beate Kälz i Fritz Kokošić.

Željimo svim uspješno djelovanje a orkestru i nadalje ploan razvitak. (RI)

Hrvatski centar, Schwindgasse 14 *Bow vs. plectrum* (Filip Novosel, tambura, brač; Tihomir Hojsak, kontrabas)

♫ 24. studeni, petak (19.30) Konzerthaus, Schubert-Saal: Ana Vidović, gitara

♫ 26. studeni, nedilja (20.30) Porgy & Bess: *Jazz orkestar Hrvatske radiotelevizije* (Andreas Marinello, dirigent)

Evelin Novak (stalna je članica Berlinske državne opere i Matthiasa Samuila (rodjen u Berlinu) otvaraju festival nedi-

lju, 29. (19.00) u Palais Eschenbach; Echenbachg. 11, Beč 1, (ulaz slobodan) večer lieda – »O vječnoj ljubavi«; pogram: Richard Strauss (1864.-1949.) *Die Nacht* op. 10 br. 3., *Allersee-len* op. 10 br. 8, *Kling!* op. 48 br. 3, *Breit über mein Haupt* op. 19 br. 2, *Cäcilie* op. 27 br. 2, Nikolai Rimski-Korsakov. Sergej Rahmanjinov, Johannes Brahms; Dora Pejačević; Josip Hatze, Ivan Zajc, Federico Moreno Torroba, Miguel Marqués, Ruperto Chapí. (uredn.)

»Izazov moderne: Beč – Zagreb oko 1900.« u Galerija Belvedere u Beču

Izložba ka je održana u Galeriji Klovićevi dvori od 9. februara do 8. maja o lj. pozvana je u Galeriju Belvedere u Beču. Ova ključna izložbena institucija Republike Austrije je sada ugostila adaptaciju upravo ove izložbe u ekskluzivnom prostoru Oranžerije. Svečano otvaranje je bilo, četvrtak, 19. oktobra uz nazočnost mnogih uzvanikov

iz bečke i zagrebačke umjetničke scene na čelu s hrvatskom ministricom kulture Ninom Obuljen-Koržinek i generalnim tajnikom u Austrijskom ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija Michaelom Linhartom kao nevjerojatnom množinom zainteresirane publike. Autorice izložbe »Izazov moderne: Beč – Zagreb oko 1900.« su dr. sc. Irena Kraševac, Petra Vugrinec, dr. sc. Marina Bagarić i Darija Alujević. Izložba u Galeriji Belvedere, Oranžerije, Beč, će biti otvorena do 18. februara 2018. Danas je Bel-

vedere središnja institucija za pohranu austrijske likovne umjetnosti u razdoblju od sridnjega vijeka do suvrmenne dobe.

BEČ – Izložba prikazuje presjek likovnoga stvaralaštva (Beča i) Zagreba na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće i pokazuje na stilske i motivske podudarnosti kroz primjere slikarstva, kiparstva, arhitekture i primijenjene umjetnosti austrijskih i hrvatskih umjetnika. Hrvatski umjetnici su se školovali na Školi umjetničkoga obrta i Akademiji u Beču tr su onde usvojili postulate novoga stila ki prenosu u hrvatsku sredinu. Intenzivne aktivnosti usmirene na profesionalizaciju likovno-

1 Tatjana Mrvoš i Katja Šare pred slikami Vlahu Bukovca
2 Gdja Beidinger (livo) i Hubert Beidinger (desno) se pozdravljaju sa slikarom Tončijem Kolendićem i poduzetnikom Franom Gatinom
3 Generalni tajnik u Ministarstvu vanjskih poslova Michael Linhart otvara izložbu u Belvedere-u
4 Stella Rollig i
5 Časni gosti pri otvaranju izložbe u bečkom Belvedere-u

❶ Ravnatelj Klovićevih dvori u Zagrebu Antonio Picukarić i gen. direktorica i znanstvena peljačica Belvedere-a u Beču Stella Rollig
❷ Erich Novosel ispred slika Vlaha Bukovca: „Magdalena“, 1898.
❸ Ivan Meštrović: „Zviranjak života“
❹ S otvaranja izložbe u prepunoj Oranžeriji Belvedere-a

ko isprepletene biografije tr do sad neuočene vridnosti unutar obadvih korpusov. Bila je to jedinstvena prigoda za osvježavanje hrvatskoga obola unutar europske umjetnosti fin de siècle i izvan granic Hrvatske.

Izložbom u Galeriji Belvedere po prvi put se u cijelosti

predstavlja ova osobita dionica hrvatske povijesti umjetnosti, nje ključni protagonisti tr antologijska djela hrvatske umjetnosti nastala u tom razdoblju prikupljana iz najvažnijih muz.-galerijskih institucijov i

relevantnih privatnih zbirkov.

Sva nastojanja austrijskoga i hrvatskoga autorskoga tima usmirena su prije svega na ukazivanje do sad neuočenih vridnosti hrvatske moderne tr nje kontekstualizaciju u europsku. Specifičnosti Beča krajem stoljeća kao inovativne sredine ka je na područji različitih kulturnih sferov, od psihologije, povijesti umjetnosti do arhitekture, književnosti i glazbe, ostvarila inovativne prakse jedinstven su fenomen intelektualnoga razvitka Europe. Uticaj i doseg bečke kulture i umjetnosti na pojedinu sredinu u posljednjih dvajset ljet je bio temom mnogih izložbov diljem Europe, osobito u bivši država Austro-Ugarske Monarhije.

Izložba u Galeriji Belvedere će kroz tri masece zorno svidočiti o nesumnjivoj važnosti hr-

vatskoga obola u dijakroniji razdoblja obuhvaćenoga sintagmom *bečka moderna*. Ukazuje na specifičnosti usvajanja i posvajanja bečke secesije, aplikaciji stila, ali i preobrazbi i posvajanju secesijskih oblikovnih principov ča se na sasvim jedinstven način očituje u djelu Ivana Meštrovića tr posredno na domaće umjetnike u njegovom krugu. Kao rijetko ka sredina pod uticajem bečke matice ostvarili smo autohtonu inačicu stila čim smo nesumnjivo pridonesli bogatstvu likovnih pojavaov razdoblja ko upravo zbog svoje raznolikosti, povijesnosti, inovativnosti, ali i svojevrsne revizije svih do tada tradicionalnih historijskih stilov ne prestaje biti u fokusu javnosti, omiljeno kod publike i kritike jednako. (Galerija

Klovićevi dvori, prir. J. S.)

ga života, osnivanje umjetničkih društav, institucijov, djela na izložba tr promocija domaćega stvaralačtva kroz zajednički osmišljene međunarodne nastupe posljedice su preuzimanja modela bečkih secesionistov s kimi su navedene aktivnosti sinkrone. Neki hrvatski umjetnici, poput Vlaha Bukovca, Mate Celestina Medovića, Mencija Clementa Crnčića, Tomislava Krizmana ili Antonije Krasnik, participiraju u likovnom životu austro-ugarske prijestolnice, a neki se i afirmiraju tr ranim opusom pripadaju korpusu bečke secesije, poput Ivana Meštrovića. Izložba »Izazov moderne: Zagreb – Beč oko 1900.« održana od februara do maja 2017. lj. u Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu i će sada biti pristupačna do 18. februara 2018. lj. u Oranžeriji Belvedere-a u Beču po prvi put je prisposodobno izložila djela hrvatskih i bečkih umjetnikov zorno prikazavši podudarnosti i međusobne uticaje, većstru-

Kakove zimske jupe nikada ne izlazu iz mode?

Sad je jasno: Jesen je ovde! Zato ćemo se danas posvetiti jupam i bundam, ke čedu nas do protulića topliti kroz jesen i zimu. Iako od ljeta do ljeta moda minja svoje obrasce, dobar kusić garderobe nikada nije zastaran. Jedna od najisplativijih investicijov je kvalitetna jupa. Uz ultrapopularne oversized modele su ljetos osobito trendi jupe inspirirane muškim stilom. One su vječni klasičari. Morebit u Vašem ormaru takovu jupu imate, staru, ali ljetos će djelovati kot da je nova. Tako nam mnogi kusići oprave moru preživljavati iz sezone u sezonu. Uzrok za takove klasičare je, da su jednostavni, da je moremo nositi za sve prilike i da odgovaraju svim modnim stilom i ukusom. Jupe muškoga kroja se osobito ističu u kombinaciji sa ženstvenimi haljama i suknjama. Iako su najpopularnije farbe jupov muškog kroja standardna bež farba, sura ili črna, moremo najti i modele u pastelni ili žarki toni.

Ovu sezonu u jupi, ka izgleda kot da je posudjena iz muškoga ormara, nećemo izgledati egzotično, ar ćemo ju na cesti viditi na mnogi žena. Koć ćemo zagledati i oversized modele, ki izgledaju kot da su ženi za broj ili dva preveliki. Takove preveliko dimenzionirane jupe moru imati velike

kragne, koč kovčice/gumbe na dva rede, a kot detalj i velike žepe. One su stvorene za takozvani slojeviti stil oblačenja, moremo reći i lagenlook. U

velikom stilu krojene jupe izgledaju ležerno i komotno. Optimalno idu uz uske džinse. Ovi aktualni modeli imaju konkurenta, i to jupu u military stilu, ka je zelena kot maslina. Up-

to-date su i jupe od eko krzna u efektni farba. Eko verzija je daleko humanija nego prirodno krzna. Modno hrabra fashionistica će se opraviti jupu s leopard mustrom, ki je osobujno popularan sudeći po ponudi poznatih brendov. A ča velite jupi od pliša? Meke i teple, su vjerojatno vaše prve asocijacije! Ove jupe definitivno slišu komotnoj modi, ka će i nadalje ostati „in“. Jupe od tedi-pliša su modni favorit ove sezone. Ako investirate u takovu jupu, Vam se sigurno cijelu zimu nećete smrzavati.

Skoro svaka žena u svojoj kolekciji ima već modelov jup. Čim starja, tim već ih se je vjerojatno nabralo. Iako su vaše do sada nošene jupe bezvrimenski moderne, prlje ili kasnije svaka modno osvišćena žena ima goruću želju da si kupite novu „teplu krpicu“. Ako to planirate ljetos, Vam se nudu i pernate jupe (*Dauenmäntel*). I one ljetos dominiraju modnu scenu. Prlje smo te jupe nosile samo kad su se temperature spuščale pod nulu i kad smo išle na skijanje. Koliko god su tu pernate jupe bile teple i praktične, s estetske strani nisu bile jako interesantne, ar izgledaju kot zrakom napumpane. Ali svitski trendseterii su je iz športskoga svita odvikli u svakidani look.

(Agnjica Schuster)

Ide nam na keks!

Divojka je morala dugo čekati u čekaonici letilišća u Schwechatu. Imala je knjigu, da joj vrime friže projde. Uza to si je kupila i paketić kekso. Sjela je na klup, uza nju je bio keks, a s druge strani klupi muž, ki je čitao novine. Kad si je ona počela zimati kekso, si je zeo jednoga i muž s druge strani klupi. Bila je šokirana, ali ništa nije rekla, nego je čitala dalje. Ipak joj nije išlo iz glave, kako impertinanten je ta muž: „Poglej ti ovo! Morala bi ga uđriti po prsti!“

Svenek, kad si je zela kekso, si je muž uza nju isto zeo kekso, izgleda prez srami. To je tako išlo, dokle nije ostao u paketiću samo jedan jedini kekso. Misli-la si je divojka: „Sad me interesira, ča će biti!“ Muž je zeo zadnji kekso i raspolovio ga je u sredini! Šokirana je zela svoju torbu i otpravlila se drugamor. Sjela je na mjesto, kade nije bilo nikoga, ki bi ju bludio.

Otvori torbu, da bi si zela knjigu. U tom hipcu zagleda paketić kekso, ki je bio još svenek zaprt. Stoprv sada je realizirala, da joj je kekso ostao u torbi i da je ona bila ta, ka je jila tuđji kekso, kekso muža s druge strani klupi. Ali muž, čiji kekso je ona jila, si je mirno i dobroćudno दिलio s njom još i poslidnji kusić kekso na razliku od nje, koj se je činilo, da joj sa svakim kekso padu dragocjen kamen s korune.

-ica

Ste znali?

Zač se ženam umilja na čokolad?

Čokolad sadržava isto sredstvo, ko produciraju moždani dokle čutimo ljubav. Supstancija se zove feniletilamin i ima ista svojstva svejedno, je li djeluje putem čokolada ili moždjanov. Feniletilamin utiče na naše raspoloženje. Brojna istraživanja su potvrdila, da je čokolad upravo zato tako popularan i da se osobujno ženam umilja na njega. Zač

upravo ženam? Ljubav i emocionalne veze su ženam osobujno važne, a čokolad zbudja u nami čut, da smo ljubljeni, cijenjeni i akceptirani. Kad su žene turobne, je čokolad odličan antidepressivum. Žene, ke čuda djelaju i ke se trudu da budu superžene, si čokoladom moru povećati snagu žitka. Žena, koj se svenek jako umilja na čokolad, očigledno ima deficit ljubavi i blizine.

Za dobro raspoloženje u čokoladu su odgovorni:

- masnoća, ka ublažuje čut praznine

- ugljikohidrati, ki aktiviraju produkciju serotonina, da bi se vrnulo dobro raspoloženje
- fenilamin, spodob. serotoninu, ki prouzrokuje smirenost

- feniletilamin, teobromin, tiramin i kofein, ki stimuliraju tjelovnu energiju
- pirazin, ki aktivira centar za uživanje u moždani.

**Mali forum za
značajne ljude
i o veliki ideja**

ISTAKNUĆA U HRVATSKI NOVINA

Hrvatski jezik u Saboru 1832., a još i 1806. lj. kada je general Vincent Knežević izrazio zahvalu na hrvatskom

Prije 170 ljet hrvatski jezik postao službeni

Ivan Kukuljević pred Hrvatskim saborom

Dana 23. 10. 1847. lj. Ivan Kukuljević Sakcinski je na posljednjem staleškom zasjedanju Hrvatskoga sabora upozorio narodne zastupnike na potrebu upeljanja službenoga jezika u javne službe. Sabor je razmotrio ta prijedlog i na kraju proglasio hrvatski jezik službenim u javnoj upotrebi. Ivan Kukuljević Sakcinski prvi je progovorio na hrvatskom jeziku.

Dotadašnji govori u hrvatskom Saboru su bili samo na latinskom jeziku. Kukuljević je izrekao povijesne misli o tadašnjoj jezičnoj praksi i nacionalnom identitetu: „Mi smo malo Latini, malo Nemci, malo Talijani malo Magjari i malo Slavjani a ukupno (iskreno govoreći) nismo baš ništa! Martvi jezik rimski, a živi magjarski, nemački i latinski – to su naši tutori, živi nam groze, martvi darži nas za garlo, duši nas, i ne-moćne nas vodi i predaje živima u ruke. Sada imamo još toliko sile u nami suprotstaviti se martvom, za mala nećemo moći nadvladati žive, ako se čvarsto na naše noge ne stavimo, to jest, ako naš jezik u domovini neutvardimo i njega vladajućim neučinimo. Susedi naši, osobito Magjari, neće već odstupljivati od svojega jezika, i iz priateljstva i uljudnosti prema nas ili iz drugoga kakvoga uzroka, neće ga zaista zamenji-

vati s ikojim drugim najmanje martvim, nu to i potrebovati hoteti od njih, bi značilo toliko: kao orlu hoteti svezati krila, da k nebu nepoleti; njihova stalnost i jedinstvo u jeziku nadvladati će zaista našu nestalnost, neslogu i mešariu...“.

Na Kukuljevićev prijedlog Hrvatski Sabor 1847. donosi zaključak o upeljanju hrvatskog jezika kao službenoga jezika. („Ante B.“)

Uhrvatskoj historiografiji se je dugo smatralo da se je i prije toga hrvatski jezik čuo u Sabornici: 21. novembra 1832. general Juraj Rukavina zaista je na hrvatskom jeziku zahvalio za imenovanje u čast potkapetana Kraljevstva. No, manje je poznato da je general Vincent Knežević još 1806., postavši takaj potkapetanom, svoju zahvalu izrazio, protivno svim običajem, upravo na hrvatskom jeziku. „Znam ja, da mi kako smo ovdje skupljeni, s veće strane naš jezik dobro ne znamo...“ (itd.) Tako je na hrvatskom govorio Ivan Kukuljević-Sakcinski, u maju 1847. u Hrvatskom saboru, ki se je služio latinskim jezikom. No, Kukuljevićev vatreni istup bio je prvi zastupnički govor na hrvatskom jeziku po već stoljeća. On je tada predložio da se hrvatski prihvati kao uredovni jezik u Kraljevini Dalmaciji, Hrvatskoj i Slavoniji.

Od tišine do glazbe – koncert za anegdotu i klavir

Saša Miočić i Ivan Đuričić

Ujednosatnoj predstavi »Od tišine do glazbe – koncert za anegdotu i klavir« glumac Ivan Đuričić i glazbenik Saša Miočić peljaju publiku na zanimljiv i privlačan način, s anegdotami i šalami, kroz povijest i fenomen glazbe u svoj nje raznovrsnosti. Na poziv Hrvatskoga centra su to činili i u Beču 12. oktobra o. lj.

Kako je zvučala prva skladba, kompozicija u povijesti? Zač dirigenti živu duže od drugih ljudi? Kako je Elizin brat svirao poznatu Beethovenovu skladbu? I ča povezuje Ivu Robića i Mineu? Ova glazbena komedija u uri i četvrt vrijeme publiku pelja od kamene dobe do Rolling Stonesov! U svojem ilustrativnom, duhovitom, tr tematski i žanrovski bogatom nastupu glumac Ivan Đuričić, inače i član ansambla KEREMPUHA u Zagrebu, uz muzičku pratnju Saše Miočića, majstorski prelazi iz jedne glazbeno relevantne uloge u drugu: od pijanista do pjevača, od skladatelja do dirigenta, od muzikologa do glazbenoga kritičara. Dotiče se povijesti i razvitka glazbe (muzike), komponiranja, glazbenih posebnosti, još i plagijatov i anegdotov potkripljenih primjeri iz prakse. Dotiču se i konzumiranja glazbe, dobrih i čemernih navikova, od trivijalnosti do dobroga ukusa, od uvertire do aplauza. Publiku peljaju ne samo od kamene dobe do Rolling Stonesov, nego i od klasične do moderne glazbe, od jazz-a do

popa i od narodne glazbe do šansone.

Autori projekta su slovenski pisac i glazbenik Marko Vezovišek i glumac i glazbenik Jure Ivanušić (hrvatskoj publici poznat po uloga u predstav kazališća Ulysses »Kralj Lear« i »Marat/Sade«). Ov slovenski kazališni hit je od prazivanja 2006. ljeta odigran prik 300 puta. Glumac Ivan Đuričić član je ansambla satiričkoga kazališća KEREMPUH. Osim niza kazališnih, televizijskih i filmskih ulogova 2015. ljeta prvi put je stao i s druge strane pozornice režirajući predstavu »Bračni (s)provod« u APLAUZ TEATRU i politički kabaret »(B)luzeri narodnjaci« KEREMPUHU za ki je i napisao tekst. Za bečku publiku ovo je bilo veliko otkriće i istaknut muzički i jezični doživljaj.

Saša Miočić je glazbenik i skladatelj. Kvijaturist je bendov SongKillers i Soul Shadows napisao je glazbu za već kazališnih predstava tr suradjivao s renomiranimi hrvatskim orkestri npt. Zagrebačka filharmonija i Orkestar Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Premijerom predstave »Od tišine do glazbe« i to lani u Noći kazališta, ujedno je otvorena i nova zagrebačka kazališna scena i to u samom centru grada! Jur etablirano središće kulturnih događanja na zagrebačkoj špici, klub Vinyl u Bogovićevoj 3, od prošle sezone u svoju ponudu upeljala je i kazališne predstave. (uredn.)

NAŠA DUPLERICA U HRVATSKI NOVINA

Gustav Klimt: „Slika žene“ (1894.)

Velika izložba pod nazivom »Izazov moderne – Zagreb-Beč oko 1900.«, ka se je u Galeriji Klovićevi dvori mogla pogledati ovoga protulića, preselila se je u Beč. Veliki broj uzvanikov i gostov iz austrijskoga političkoga, kulturnoga i javnoga života i prvih posjetiteljev iz Zagreba i Beča u četvrtak navečer, 19. oktobra na otvorenju izložbe u muzeju bečkoga Belvedere-a najbolja su potvrda da Austriju i Hrvatsku povezuje ne samo prošlost nego i sadašnjost. Glavni tajnik austrijskoga Ministarstva za Europu, integraciju i vanjske posle Michael Linhart je istakao kako je ovo »Ljeto kulture Austrija-Hrvatska 2017.« izuzetno značajan prikranični projekt austrijsko-hrvatske suradnje i razmjene...“.

Pri otvaranju izložbe *Izazov moderne – Zagreb-Beč oko 1900.* dr. iur. Teresa Indjein, veleposlanica i pe-ljačica sekcije V – Kultura i veleposlanik Republike Mađarske u Austriji dr. János Perényi pred slikom Ivana Tišova »Alegorija muzike« (1893.) u Oranžeriji Belvedere prilikom otvaranja izložbe.

Hrvatska ministrica Nina Obuljen-Koržinek s poklonom iz ruk glavne direktorice muzeja Belvedere Stella Rollig prilikom otvaranja velike izložbe pod nazivom »Izazov moderne – Zagreb-Beč oko 1900.«

Početkom miseca oktobra rodjeni Filežac dr. Rudolf Karazman (62) sudjelovao je u Zagrebu pri trodnevnom a u medjuvrjenu jur 22. »Croatian Healthy Cities Network« u spomen prof. Andreju Štamparu, ki je u cijelom svitu poznat kao suosnivač svitske zdravstvene organizacije WHO u 1945. ljetu i ki je bio prvi predsjednik ove organizacije. Karazman je stručni liječnik za psihijatriju i neurologiju, liječnik za djelatnu medicinu i psihoterapeut (egzistencijalna analiza). Rudolf Karazman je razvio Human Work Index i pristup peljanju Human Quality Managementa. Utemeljitelj je IBG Innovatives poduzetničko zdravstveni menadžment d.o.o. (1995.) i lektor na Gospodarskom sveučilišću kao i Medicinskom sveučilišću u Beču. Na slici zdola u Zagrebu Rudi Karazman (s liva) i John Middleton (Birmingham, predsjednik UK Faculty for Public Health) i prof. Selma Šogorić (Meduni Zagreb/Ass profesorica za javno zdravstvo).

slike: Petar Tyran

Zanimljivo u sceni i slikoviti dogodjaji

Rudolf Karazman na skupu u Zagrebu

Rudolf Karazman ki je razvio Human Quality Management i profesorica Selma Šogorić (Medicinsko sveučilište Zagreb)

Žiri pri »Nakovićevom naticanju« u Koljnofu kod malih; s liva: Terezija Kolonović Daniel, Mijo Karagić i Eržika Polmüller *foto: timea horvat*

Žiri pri »Nakovićevom naticanju« u OŠ Koljnof kod velikih; s liva: Krešimir Matašin, Marija Fülöp-Huljev i Petar Tyran *foto: timea horvat*

Ekipa Hrvatske radio televizije je doputovala 10. oktobra u Beč, da bi snimila dokumentarac o moravskom Hrvatu Jozi Lavički kod njega doma u 10. bečkom kotaru. Ekipa HRT-a je pak dalje putovala u južnu Moravsku da bi snimila još druge Hrvate i nekada hrvatska sela onde.

»Nakovićevo naticanje u lipom hrvatskom govoru« važno je za škole

Srijedu, 18. oktobra Hrvatska samouprava Koljnof i Osnovna škola i čuvarnica »Mihovil Naković« skupa su jur po 22. put pozvali na »Nakovićevo naticanje u lipom govoru«. Gradišćansko-

hrvatski školari i školarice, od Petrovoga Sela na jugu do Bizonje na sjeveru madjarskoga Gradišća su se odazvali pozivu, ki je i ljetos opet bio jako dobar s već od 70 naticateljev, ki su se našli u

OŠ u Koljnofu i predstavili svoje znanje u recitiranju i čitanju hrvatskih pjesmic (Mate »Capa« Šinković) i kratkih proznih tekstov (Ivan Blažević). Ovo naticanje je jako atraktivno kod dvojezičnih škol u Madjarskoj iako jezična kompetencija i ovde nažalost jako pada.

KOLJNOF — Dobitnici ovoljetnoga »Nakovićevoga naticanje u lipom govoru« su bili:

- 1. kategorija (1. i 2. razred)
- 1. Zoe Viši (Koljnof)
- 2. Levente Kovač (Petrovo S.)
- 3. Kinga Kumanović (Židan)

Szép (Hrvatska Kemlja)

- 2. kategorija (3. i 4. razred)
- 1. Petar Rožonić (Koljnof)
- 2. Kornelija Radić (Bizonja)
- 3. Manuel Kiss (Petrovo Selo)

Posebna nagrada: Nora Perjesi (Petrovo Selo)

- 3. kategorija (5. i 6. razred)
- 1. Lili Völgyi (Koljnof)

- 2. András Kovač (Hrv. Židan)
- 3. Kata Kumanović (Židan)

Posebna nagrada: Zora Šuborić (Petrovo Selo)

- 4. kategorija (7. i 8. razred)
- 1. Danica Handler (Petrovo S.)
- 2. Marton Gombas (Petrovo S.)
- 3. Nelli Nagy (Bizonja)

Posebna nagrada: Sabina Viši (Koljnof)

U žiriju su bili (kod malih):

Eržika Polmüller, Terezija Kolonović Daniel, dr. Mijo Karagić; kod velikih: Marija Fülöp Huljev, Krešimir Mata-

1 U auli OŠ »Mihovil Naković«

2 U kategoriji 5. i 6. razreda

3 U kategoriji 3. i 4. razreda

4 Joško Grubić je recitirao Šinkovićeve pjesmice napamet

5 Pri podjeli nagradov

Štiti i Petar Tyrant.
(uređen.)

U žiti

Mala Anka Mate Šinković

Bilo je oš mer u leti
kad su dica bosa sva
igrala ringaraja. Jedan, dva!
Učnja jim nij još va peti.

Ki se sad mari za školu
voli s buktat i šajbicat,
va potoki guske cicat-
zabu školu oni zutra.

Drugi dan je učnja jutro,
zvončić gluši jako kruto.
Anka sidi škamlji zadnjem,
obraz, pogled joj je trapljen.

Zaman je mirno sidila
učit se je zamudila,
pot joj se po čeli teče,
učitelj joj oštro reče:

„Si li se ča naučila?
Stani se i povi prez knjiga!”
Anka muči, kod prez sape,
glavu čorba i uklaplje.

Ni rič ona ni baukula,
usta su joj zanimila.
Srce tuca ča va guti,
suze ronu, plač se ljuti.

Najper zame si knjižice,
učitelj vraća hartice,
zabilježi joj sekundu,
veću neg od kruha brundu.

Z škole domon ravno neče,
sram ju je sad male dice,
blizu šume glavu v ruke,
zabit kani plač i tuge.

Tiho gre sirota domon,
nagne se iz tužnom glavom,
rano jutro skokne gori,
knjige veljek si otvori.

Srdačno se je učila,
ništ već ona nij' zabila,
prva j' bila pak va školi,
zabila j' se tuge boli.

Pri naticanju »Mihovil Naković« u školi u Koljnofu, srijedu, 18. oktobra ov prozni tekst Ivana Blaževića su morali pročitati školarci i školarice 5. i 6. razreda.

Stric Zima

Ivan Blažević

Jur se je jesen dobro doselila i u selo, ar smo sidili pred hižom na mostaci. Voda u jarčaci nam je bila mrzla, da bi si bili pustili naše malince. Gledali smo nek, kako lipo tiho s velikoga oriha spadja lišće.

Pak nek na jednoč su stali pred nami. Jeseni jur u zimskoj opravi. U kapi pak u teploj bundi. Obraz žut kot naranča, brada do pasa i vlasi kot snig, a kapa kot ugljen. Prestrašili bi se ih bili, ako nam se milo ne nasmiju. Iz smijući oči nam se je zakrisila njeva velika dobrota i ljubav. Pak ju i zamu na usta.

- Dica moja, dica još vas morem viditi, o Bože kako si Ti dobar! Pak su se popali pominati, svakoga su nas poznali, ar su pitali za oca – za mater, nek imena nisu znali od nijednoga. Ovo nam je bilo jako čudno, zato je Pave pita: A odakle ste vi, teče?!

Na ovo su se zdravo nasmijali i rekli. O dica, ča me ne poznate, ja sam došao iz Sibirije, kade je vječna zima, kade Zima ima tronuš i kraljuje, a ja sam mu stric. Sada sam došao k vam, da komu zignam jesen odavljek pak i ovo dostanem pod naše kraljevstvo. O dica, pak ćemo se čuda puti viditi. Tovaruš i ćemo biti, dokle ne projdem, a onda me već nigdar nećete viditi. I na ove riči im je lice nastalo vedro, još i ranci su se zvečega zgubili kot kad bi se bili veselili, da te i moć projti, da ih već nigdar ne budemo vidili. Nek ovoliko su nam rekli, pak su dalje prošli.

Ov prozni tekst Ivana Blaževića su morali pročitati školarci i školarice 7. i 8. razred

Fratrovac – 1. Diboki put

Fratrovac se danas zove on mali brižić, ki leži med Prisikom i Frakanavom; tisk uz ravnicu Repca se mirno proteže kot strašan pastirski rog. Daleko zagleda po krasni, rodni dolina i tužno šušlja od velikih otajnosti, ke je sam vidio, gledao i preživio. Rado jaču jačkari, da loza govori, da loza šušlja. O da bi se narodio jačkar, ki bi razumio našega Fratrovca, ne bi mu sfalile jačke na naše najveće veselje, ar svako drivce, svaka kita zna ča, a sve skupa ne bi ni stalo u debele knjige. Ar je to stara pravica, da su se po veliki loza godala velika pripetenja, u veliki loza su bili shranjeni veliki kinči.

Čisto drugačiji je bio žitak, kad su se još velike loze protezale kot živo zeleno morje prik tijela zemljice, ki se je s lozami skrčio, zničio. Bila je i kod nas dost velika loza zato, da je gnjazdo mogla dati pravomu loznomu žitku, ki je sada ur pozabljen. Nek ki-ta veći lozni jačkar, ki je iz loz zrasao, koga je loza othranila slatkimi jagodami i tvrdimi lišanji pegazuša, zna još ča-to zviditi, zjačiti od toga staroga loznoga žitka. Loza je bila današnje prisičko polje i kad su prvi stanovnici nešto skrčili, presikli, su to mjesto zvali siča, presiča; od toga imena dohadja današnje ime: Prisika.

Od Plajgora još i mala dica znaju, da je na sredini svita, vindar ih je još malo i med velikimi, ki bi znali, ča to zlamenuje. Plajgorsko mučno, rebrasto polje je bila čista loza, nek mrvu je bilo svita, drugo sve loza, a na sredini ovoga svita je stalo to malo selo, u kom su još i morali potkovati svinje, tako oštre, grambove ceste imaju.

A isto tako i naše frakanavsko polje! Imena najbolje kažu: Lug, Lužić; Staro, Sridnje, Novo, kot se je loza po redu krčila, da i kruha urodi, ne nek panja. Ar i u toploj hiži se je nek onda dobro povaliti uz peć, kad trbuh ne krulji, a k tomu je potreban i kruh.

Na našoj Gori Mate Šinković

Stojim na Gori i gledam krajinu
pod kum su kosili nezdavno još travu.
Va lipa krajina stoper je sad cvala,
i voj lipoj gori korunu je dala.
Jedan uz drugoga kod vojaki-vinogradi,
ki su letos čuda grojza rodit dali.
Ovde, onde jedna ušušena briska,
malo ji je bilo zato nas ne stiska.
V nebo kaže strašno orihovo kiće,
od koga sad spadje sedmerasto lišće.
Plug diboko riže brazde ino grude,
da nam k letu kruha ništo veće bude.
Na vrdirskoj kući jedna sraka kara,
oh ti lipa Gora, kako si jur stara.
Vidim da sad gonu krave domon s paše,
na šopronski brigi sunce črljeno jaše.
Delači po ciesti trudno koracadu,
kad konac nastane jesenskomu kanu.
Ure slabo biju kaj dalekom turmu,
sova se jur javlja, a mačkice durmu.
Mrzli zrak poteže i magla se brodi,
prebližna noćica veli sad ur hodi.

DOMAĆI GLASI ŠIROM GRADIŠĆA

Mladohižniki Marija Derdak i Nikolaus Brenner pred crikvom u Cindrofu, u koj su se vjenčali

VELIKI BORIŠTOF

Pir. Marija Derdak i Nikolaus Brenner su ljetos odlučili stupiti u hižni staliž. Na protuliće su imali civilno vjenčanje, a početkom septembra su se vezali i crikveno. Kan. mons. Tome Krojer je u cindrofskoj farskoj crikvi služio sv. mašu i peljao crikveni obred vjenčanja, u kom su si mladi dali obećanje vjernosti i pomoći u svakoj situaciji. Prijateljica mladoga para je obogatila obred pjevanjem latinske *Ave Marije* i dvih modernih jačak. Velik broj prijateljev iz Velikoga Borištofa i okolice je po sv. maši čestitao mladomu paru i željio sve dobro na budućem skupnom putu, med njimi i zastupnici Baranov, čiji član je bila Marija.

U Esterházyjevom marofu u Trajštofu, sada nazvanom Kalandahaus, se je pak svečevalo uz fino jilo i izabrana vina.

Marija je kćer daleko poznate (bivše) krčmarske obitelji Jure/Šurla i Nade Derdak. Mladi par će zasada stanovati u Beču, kade su obadva i zaposleni. Marija je sekretarica u jednom internacionalnom poduzeću, a nje muž menadžer u poduzeću Bose. Željimo svako dobro na skupnom putu!

CINDROF

Rodjendani u misecu oktobru: Rudolf Schüller 12. (80 lj.)

Roza Pajrić 13. (65 lj.)

Obadvim jubilarom od srca čestitamo i željimo zdravlje i zadovoljstvo. Živili!

Željezni pir. Hižniki Feliks i Marija Kruisz su proslavili 11. oktobra 65. obljetnicu svojega hištva. Jubilarom od srca čestitamo i željimo još čuda skupnih ljet nadareni zdravljem i Božjim blagoslovom u krugu njevih najmilijih. Živili!

Porodi. Sin Alexandru-Eduard se je rodio Milanu Iasminu i Mariji Sladzanki Almaja, kćer Antonia-Ecaterina se je rodila Mihai-u i Ecaterini Lugojan; sin Noel Davidu i Sabrini Hazen; kćer Hanna Kristijanu i Jani Wagner; sin Milan Tiboru Horvatu i Szilviji Heteyi; kćer Annalena Timei Nochtovoj i Csabi Jozsefu Kisu; sin Leon Kevinu i Jasmin Schmidt.

Srićnim roditeljemi čestitamo, a malim Cindrofcem željimo dobar razvitak i srićnu budućnost.

COGRŠTOF

Jubilej. Svoj 70. rodjendan je slavila pred kratkim Ana Malečik.

Jubilarki srdačno čestitamo i željimo sve najbolje. Živila!

FRAKANAVA

Jubilej. Svoj 70. rodjendan slavi Karl Keglović.

Jubilaru najsrdačnije čestitamo i željimo zdravlje i zadovoljstvo. Živio!

U prostorija Zbirke sakralne umjetnosti Hrvatov u Madjarskoj u Prisi ki prilikom 50. obljetnice reformacije akademik dr. Nikola Benčić je predavao o „Protestantizmu i gradišćanski Hrvati“; nedilju, 15. oktobra. U izložbi kažu i Lutherovu *POSTILLU*, štampanu u Wittenbergu 1575. ljeta.

foto: timea horvat

PERVANE

Jubilej. Elza Mörk svečuje svoj 90. rodjendan.

Jubilarki od srca čestitamo i željimo zdravlje i Božji blagoslov. Živila!

Pokop. U 83. ljetu života je preminula Matilda Mezarić.

Pokojnoj željimo miran počivak do dičnoga goristanja, a ostalim izražujemo naše duboko sužalovanje.

GIJECA

Pokop. U blagoslovnoj starosti od prik 89 ljet je 30. septembra mirno u Gospodinu preminula Ana Flink (rodjena Paradeis). Rodjena 1928. u Gijeci u „Krachgasse“, kade se je u nje ditinstvu skoro samo čuo hrvatski jezik i koga je i naša teta Ana kroz cijeli nje žitak govorila, cijenila i ga pri svakoj prilici i hasnovala. Odala se je za Franza Flinka u gornji kraj sela i s kim je mo-

gla u ljetu 2000. svečevati zlati pir. Pokojna je bila velik dobročinitelj giječanske fare i crikve, vjerna je bila štiteljica svih naših vjerskih izdanj, osobito hrvatskih. Kade je bila pomoć potrebna je stala svenek na pomoć dokle su joj to nje moći doslobodile. Kroz ukupno šest ljet (1994./95. i 1999.-2004.) je bila i vjerni član hrvatskih jačkaric u Gijeci, ke su se redovito od septembra do decembra sastajale u farskom domu, da si skupa zajaču naše narodne hrvatske jačke. Pisac ovih redov se osebito spominja na susrete po ranoj nediljnoj sv. maši, kade smo se uvijek mogli u našem materinskom jeziku razgovarati.

Pokop tete Ane je bio 6. oktobra. Neka joj dobri Bog sve nje dobre čine obiljno naplati i neka počiva u miru Božjem. (Ivan Karall)

Terezija Meršić u Dolnjoj Pulji je svečevala svoj 90. rodjendan. Čestitati su došli i načelnica A. Mileder i općinska savjetnica R. Herković.

Pišu nam**pozitivno i negativno****Forum štiteljev u Hrvatski novina****Sistematsko nasilje na granica EU**

Organizacija „Lekari bez granica“ je objavila da je nasilje nad dicom i mladima na granicama EU prema Srbiji postalo uobičajena praksa. Skoro polovica slučajev odnosi se na bugarske službenike.

Na granica Europske unije prema Srbiji sistematski se vrši nasilje nad dicom i mladima od strane graničnih i policijskih službenikov država članica EU, navodi se pored ostaloga u izvješćaju pod nazivom „Igre nasilja“ ki je objavila organizacija „Lekari bez granica“. Izvešćaj dokumentira medicinske i psihološke podatke kao i izjave žrtav nasilj u prvoj polovici 2017. ljeta. 92 posto dice i mladih ki su u ovom periodu zbrinuti u mobilni bolnički centri ove organizacije bili su žrtve nasilja, a kao krivce navodu policijske ili granične službenike zemalja članica EU – Bugarske, Mađarske i Hrvatske.

„Sramota je da zemlje-članice EU namjerno koriste nasilje da bi zaustavili dicu i mlade da zatražu azil u EU. Za njih, ki pokušavaju da napustu Srbiju, nasilje je svakodnevica“, veli Stefan Mosen, šef ureda organizacije „Lekari bez granica“ u Srbiji.

Balkanska ruta nije zatvorena

Skoro polovica slučajev odnosi se na bugarske službenike. Mobilni medicinski tim u Beogradu dokumentirao je 62 slučajev namjernoga nasilja na granica Srbije a Mađarskom, kao i 24 slučajev na granici s Hrvatskom. Radi se o udarci, ugrizi pse i upotrebi papir spreja. Andrea Kontenta, službenikov za humanitarne posle organizacije „Lekari bez granica“ u Srbiji, je izjavio da se ovakovi slučajevi ne događaju samo u posljednji miseci, nego jur duže od ljeto dan.

„Mi smo već puti upozoravali na slučajev nasilja nad izbi-

lica. Balkanska ruta je oficijelno zatvorena još u marcu 2016. i u javnosti se često ta činjenica ponavlja. Medjutim, to nije točno i to mora biti jasno. U posljednji miseci povećan je broj osob ke prolazu kroz Srbiju“, veli Kontenta i dodaje da su ove osobe očajne i ne znaju kako će izgledati njeva budućnost – da li ćedu stići u EU i dostati azil ili moraju najzad.

„Samo zbog toga ča očajno želju da nastavu sa svojim putovanjem prema EU, izbiglice doživljavaju nasilje ko pelja do ozbiljnih fizičkih i psihičkih posljedica i tiraju mlade najzad u ruke krijumčarov, šleperov“, izjavio je Mosan.

Čuvaju se imaginarne linije

Policijske i granične snage koriste različite mjere da zaustavu ulazak ljudi na područje Europske unije, a jedan od njih je i nasilje. „Mi medjutim nimamo načina da verificiramo te informacije i to nije naš zadatak. Razgovarali smo s mađarskim vlasti i one su rekli da je tokom 2016. i 2017. bilo 44 slučaji pod istragom. Od toga su osuđeni dva policajci. Jedan za prikomjernu upotrebu sile, a drugi zbog korišćenja biber spreja iz neposredne blizine“, objašnjava Kontenta.

„U posljednjih nekoliko ljet povećan je i broj predstavnikov sigurnosnih snag na granica. Oni bi tribali osigurati bolju zašćitu i sprovođenje nacionalnih i međunarodnih zakonov, ali to se ne događa“, objašnjava Kontenta i dodaje da oni samo šćitu „imaginarne linije“, odnosno granice.

Ova organizacija u Srbiji ima nekoliko mobilnih medicinskih centrov, ki se kreću duž državne granice i pružaju usluge primarne zdravstvene zašćite, psihološke konzultacije, a najugroženijimi i usluge lijećenja. Nekoliko tisuć izbiglica je i dalje u Srbiji, a u Grčkoj oko 60.000. (uredn.)

Njujorški pisac James K. Flanagan je nedugo prije smrti pisao unukom

Dragi Ryane, Conore, Brendone, Charlie i Mary Catherine, moja mudra i razborita kći natrjala me da zapišem neke savjete za vas, važne stvari ke sam naučio o životu.

1. Svaki od vas je božji vašoj obitelji i cijelom svitu. Spomenite se toga uvijek, posebno kad u vašem životu zapušu hladni vjetri sumnje i obeshrabrenja.

2. Ne plašite se nikoga i ničega ča vam stoji na putu da svoj život živite punimi plućima. Slijedite svoja ufanja i sanj bez obzira na to koliko su teške ili koliko se „drugacije“ činile drugim. Ljudi često ne djelaju ono ča želju ili ča bi tribali jer ne prestano razmišljaju o tom ča ćedu drugi misliti ili reći. I zapamtite još jednu bitnu stvar – ljudi ki vam ne donesu juhu kad ste bolesni ili ako nisu pored vas kad ste u nevolji, nisu bitni! Izbigavajte pesimiste ki slušaju vaše sanje i pokušavaju vas obeshrabriti. Učinite to! Najgora stvar u životu je pogledati iza sebe i reći: „Mogao sam, htio sam, tribao sam“. Riskirajte i griješite.

3. Svi smo mi sasvim obični ljudi. Neki nosu predrugu pratež ili imaju velike titule ili moć i želju vas držati u uvjerenju da su iznad svih ostalih. Ne vjerujte im. Oni imaju iste sumnje, strah i ufanja, jidu, piju, spavaju i prdu, kao i svi mi drugi. Uvijek propitajte autoritete, ali budite oprezni kako ćedu to činiti.

4. Napravite popis stvari ke željite učiniti. Putujte, naučite neku vješćinu ili jezik, upoznajte nekoga posebnoga. Neka lista bude duga i svako ljeto učinite nešto. Ne odgađajte to za zutra jer to je najsigurniji način da to ne učinite. Ne postoji sutra, ne postoji „pravo“ vrijeme, postoji sad.

5. Ne zaboravite staru irsku poslovice: „Hvalite dicu i ona ćedu cvasti!“

6. Budite dobri i uvijek pomazite ljudem – posebno slabiji, onim ki su uplašeni i dicit. Svi oni nosu neku svoju tugu i potrebno im je naša sućut.

7. Nekate se pridružiti vojski ili bilo koj drugoj organizaciji koja vas trenira da ubijate. Boj je zlo. Sve boje su započeli stari ljudi ki su natjerali ili prevarili mlade muškarce da mrzu i ubijaju jedni druge. Starci prežive i baš kako su započeli boj olovkom i papirom, na isti ga način završavaju. Ako su boji plemeniti, kako to da ih ne peljaju peljači ki su ih započeli? 8. Čitajte knjige koliko god morete. One su predivan izvor uživanja, mudrosti i inspiracije. Nisu im potrebne baterije ili utičnice, svakamor moru s vami.

9. Budite iskreni.

10. Putujte: uvijek, a pogotovo kad ste mladi. Ne čekajte da imate dovoljno pineza ili kad se stvari „posložu“. To se nikada ne događa. Danas izvadite putovnicu, pasošć.

11. Izaberite posao ili profesiju ku ćete voliti. Naravno, bit će i teških trenutkov, ali posao vam mora biti uživanje. Ne uzimajte posle samo zbog pineza, razbit ćedu vam dušu.

12. Ne vićite. To nikad ne uspiva, a zbantuje i vas i druge. Svaki put kad sam vikao, doživio sam neuspjeh.

13. Uvijek ispunjavajte obećanja ka ste dali dicit. Nekate govoriti „vidit ćemo“ kada željite reći „ne“. Dica očekuju istinu, dajte im ju s ljubavi i dobrotom.

14. Nikad ne govorite nekomu da ga volite ako nije tako.

15. Živite u skladu s prirodom: izajdite na friški zrak, idite u lozu, u planine, na morje, u pušćinu. To je važno za dušu.

16. Posjetite Irsku. Tamo je rođena duša vaše obitelji. Posjetite zapad: Roscommon, Clare i Kerry.

17. Grlite ljude ke volite. Recite im sada koliko vam znaću, ne čekajte da bude prekasno.

18. Budite zahvalni. Stara irska poslovice veli: „Ovo je dan u naši životi i nikada se neće ponoviti!“ Svaki dan živite imajući to na umu.

Mali jezični savjeti (Zorka Kinda Berlaković; 75.)

Ov, ta, on

Mi imamo tri pokazne zamjenice: za 1. lice **ov, ova, ovo** za 2. lice **ta, to** a za treće/treće lice **on, ona, ono**. Ako je ča blizu mene ili persone ka govori, označujemo to s **ovo** (*Ovo je stol. Posudi mi ovu knjigu. — kod mene*). Ako je ča blizu sugovornika, označujemo to s **to** (*To je stol. Posudi mi tu knjigu. — kod tebe*). A sve ostalo, ada ako nije niti blizu govornika

niti sugovornika, s **ono** (*Ono je stol. Posudi mi onu knjigu. — niti kod mene, niti kod tebe*). Isto pravilo valja i za priloge, ki su nastali od zamjenic: **ovako, tako, onako i ovde, tote, onde**. Npr.: *To se ne djela tako* (kako ti djelaš), *to se djela ovako* (kako ja djelam).

Neki nam dobro poznati jeziki razlikuju samo dvi pokazne zamjenice. Nimški ima samo „dieser“ i „jener“, engleski samo „this“ i „that“, a i ruski,

premda je to slavenski jezik kot i naš hrvatski, ima samo „etot“ i „tot“.

Vjerojatno smo pod uticajem nimškoga jezika počeli grišiti kod upotribljavanja ovih zamjenic.

Naše pogriške se najvećkrat odnosu na vremensko upotribljavanje pokaznih zamjenic. Za ono, ča kanimo reći, koristimo **ov, ovako**, za ono, ča je jur rečeno, se koristi **ta, tako**. Npr.: Dunaj ima **ove** pritoke (stoprv sada ćemo je reći ili nabrojiti): Breg, Inn, Moravu

(*March*), Savu, Tisu (*Theiß*), itd. **Te** rijeke (jer smo je jur rekli ili nabrojili) su nam dobro poznate. A većina naših govornikov bi rečenicu započela s „Ove rijek...“ jer se po nimšku veli „diese Flüsse“, ča je krivo!

Isto tako glasu pravilno sljedeće rečenice:

Poznaš jur Anu i Štefana? Ti ljudi su jako ugodni i moji dobri prijatelji — ili

Ja se jur jako veselim na ov petak. Na ti dan se vozimo na odmor.

Susjed Petar i buče

Jednoć doživi susjed Petar u svojem vrtu bogatu bučovu urodju, ku nigdor u cijeloj okolini ne će tako brzo pozabiti. Dosad je imao s bučami jako malo sriće. Ali pokidob on buče ljubi, odluči da će sve napraviti da postigne dobru trgadbju i posadi u protuliću na svako slobodno mjesto u svojem vrtu bučove košćice i vrijeda zmiknu bučove biljke. Siguran je da će se ka ta biljka dobro razviti i njemu nekoliko sada donesti. On konačno ima zaista veliku sriću. Sve biljke se dobro razvijaju. One rastu i rastu i oduzmu drugim biljkam mjesto, svitlo i hranu.

Po cijelom vrtu se već ništ drugo ne vidi izvan svitlo-žutih, orandžastih i zelenih bučovih sadov. Super to izgleda, osebito kad u jeseni sunce daruje poseban sjaj ovom sadu. Susjed Petar se veseli. On je gizdav na svoj uspjeh. Ovako bogata bučova urodja se mora svečevati. „Prve buče su zrele“, veli on susjedom i poznanecem. „Svim ću vam darovati buču ili dvi ili tri.“ Ljudi se veselu. Buče svaki rado ima i oni si rado zamu dvi ili tri domom.

U jeseni se od buč napravlja puno jila: bučova juha, bučnjaki, bučove okrugle ploče na ražnju i bučova marmela-

Za naše najmladje:

piše:
Melanie
Rešeterić

da. Rači se po ljetnoj i jesenskoj dobi. Ali vrijeda se svim susjedom, tovarušem, stanovnikom krajine, a pred svim i Petrovoj obitelji zmiru buče i uvijek isto jilo. Petrov vrt je ali još prepun buč. Ali sad još niti jednoga nije ki bi jio ove buče. Konačno je i njemu dosta. „Ča ću ja nek činiti s ovi-

mi tolikimi bučami?“, jauče susjed Petar. „Nigdo ih je kani imati.“

Petrova žena to razumi jer ni ona već ne kani jisti buče. „Daj mi nek mira, ću ja to urediti!“, veli ona konačno. I tako jednoga jutra krajem listopada/oktobra ležu pred svimi vrati u okolini buče ka ljude sa širokim, veselim, šarim obrazom nasmišu.

A im konačno preostane drugo nego se s njom skupa smijati! □

Humor za naše male

Pita učiteljica:

„Ako bi u jednoj ruki imala pet jabuk, a u drugoj šest, ča bi onda imala?“

Perica odgovori:

„Ogromne ruke!“

Projde policajac ulicu i pita prolaznika kade je druga strana ulice. Prolaznik mu veli prik puta. Policajac zbunjeno reče: „A onde su mi rekli da je ovde!“

Joškacu umrla majka. Skupili se susjedi, a Jošak se javlja na telefon. Kad je spustio slušalicu veli im:

„Ovo je nesrića na nesriću...! Evo, brat mi javlja da je i njemu umrla majka!“

Prošao Željezanac da kupi novu krljaču. Po deset ljet dolazi on opet u istu trgovinu i veli: „Evo mene opet!“

Veli učiteljica:

„Perice, jučer opet nisi bio u školi!“

„Baka, staramajka mi je bolesna!“

„Svaki put kada izostaneš iz škole, tebi je baka bolesna. Ne verujem u to.“

„Tako je, učiteljice, i mi sumnjamo da baka glumi.“

Ide deda u prodavaonicu i veli njemu baba:

„Kupi dvi stvari, zapamti, dvi stvari: kruh i mliko.

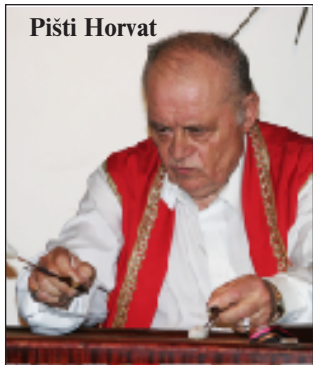
Vraća se deda iz kšefta i donosi četkicu za zube, a baba će:

„A kade ti je pasta?!“

Dogodjaji i priredbe po hrvatski seli u Gradišću, Slovačkoj, Ugarskoj i u Beču

UGA-NOVOSTI-NEWS
VELIKI BORISTOF – ☎
 02614/7001, faks 7001-55
 e-mail: office@kuga.at

Pišti Horvat

➤ Četvrtak, 26. 10. (15.00)
 Pišti Horvat (cimbal) nastupa sa svojom bandom na kiritofu.
 ➤ Petak, 27. 10. (20.00) *Kopri-ve* sviraju na velikoborištöföskom kiritofu.

BORTA – Svaku subotu (9.00 - 12.00) u kapelici bolnice Borte, s bratom dr. Jandrom Karallom i na hrvatskom (duhovnička pratnja kroz život, duševno ranjenje, u potragi za Bogom, u kriza života ili vjere; po dogovoru 03355/20014).

MJENOVNO (subotom) – Dvojezična knjižnica MIM je otvorena svaku subotu (17.00-19.00).

FILEŽ – Općinska knjižnica je otvorena svaku 1. subotu i sva-ki petak od 17.00 do 18.30.

TRAJŠTOF – Izložba novih slik Ralfa Eggera s naslovom „Od akvarela i olovke do spreja i ulja“ je otvorena od pandiljka do petka (9.00 - 16.00).

HALBTURN (do 12. novembra) – Izložba „Portreti živin“ (100 slik umjetnikov razliĉnih umjetniĉkih smirov iz kolekcije pokojnoga sabiraĉa umjetnosti i mecen Petra Infelda); od ĉetvrtka do nedilje, 13.00 - 18.00 i na svetke, Dom kulture, Parkstraĉe 13.

NOVO SELO – Društvo za muzej i kulturu Novo Selo MuK poziva u postojeću izlozbu; otvorena je subotom (14.00-16.30).

Hrvatske maše u Kisegu u crikvi sv. Imre/Mirka (17.00)

☿ 11. novembar dr. Ante Kolić
 Hrvatski dan, maša u 16.00

☿ 26. novembar Štefan Dumović

CINDROF (27. oktobar) – HKD poziva na „Folk&krĉma“, muzika *TS Študenti*; petak, 27. X. (21.00) u krĉmi Karlić.

FRAKANAVA (28. oktobar) – Mladina Frakanava poziva na kiritof u Miloradić dvoranu; zabavljaju: *Begini, Elektriĉeri i Lole* (12/10 €) subotu, 28. X. (20.00).

PANDROF (28. oktobar) – Koncert *Tamburaškoga orkestra HRT Zagreb i Tamburaškoga orkestra »Ivan Vuković« Pandrof*, subotu, 28. X. (19.00) u svetaĉnoj dvorani Osnovne škole Pandrof; ulaznice 15 €; ☎ 02166/22772.

MJENOVNO (28. oktobar) – Biblioteka MI poziva na predavanje na hrvatskom jeziku „*Mjenovski meteorit*“ (mmag. Michael Hirschler) muziĉki okvir: violine; subotu, 28. X. (19.00) na starom farofu, Glavna ulica 11.

FILEŽ (28./29. oktobar, 1./2., 4./5. nov.) – Fileško Literarno i kulturno društvo poziva na tradicionalnu izlozbu „*Fileški umjetniki*“ (slikarstvo, grafika, fotografija i keramika: Anica Košĉan, Mija Košĉan, Andrea Kerstinger, Mario Kirchknopf, Petar Palković, Alfred Vörös) uz tamburicu *Graniĉari* i bife – izlozba je otvorena na vikende i Sve svete, 28./29. X. pak 1./2. i 4./5. XI., svenek od 14.00-18.00, farski dom/stara škola.

ČUNOVO (29. oktobar) – Koncert *Tamburaškoga orkestra HRT Zagreb i TO Konjic*; nedilja, 29. X. (15.00) u farskoj crikvi.

DUBRAVKA (kraj Požuna; 3. novembar) – Hrvatski kulturni savez poziva na „*Veĉer folkloru Hrvatov u Slovaĉkoj*“; nastupaju *Jaĉkarni zbor Rosica* (DNS), Tamburaški orkestar *Konjic* (Jandrof/Čunovo) gosti iz Austrije i Madjarske; petak, 3. XI. (19.00), Veliki domu kulture, Saratovská 2/A.

KOLJNOF (3. novembar) – Prezentacija knjige „*Dvanaest plus jedan*“ s autorom Ivanom Njarijem i s njegovimi prijateljji; petak 3. XI. (19.00) u Levandi.

TRAJŠTOF (4. novembar) – Grko-katoliĉanska liturgija u farskoj crikvi sv. Lovrenca; svetaĉna sv. maša i bizantska liturgija s križevaĉkim vladikom Nikolom Kekiĉem i biškupom dr. Egidijem Živkovićem, oblikuju duhovnici Križevaĉke biškupije i katedralni zbor; subotu, 4. XI. (17.30) u farskoj crikvi.

ŠOPRON (4. novembar) – Gala program u Šopronu pod geslom „*Jaĉkom i tancom kroz hrvatske kraje*“; sub., 4. XI. (19.00). u listzt konferencijskom centru; nastupaju: KUD *Prigorski zdenec Vidovec*, KUD *Laz Laz*, KUD *Ivan Filipović Velika Kopanica*, Plesaiĉi iz Koljnöfa i Unde.

HKD PINKOVAC (4. novembar) – HKD u Gradišću poziva na 6. Festival klapov; sudjeluju: *Klapa Pinkovac, Pujanke, Basbaritenori, Golubice* (H), *Klapa Zvonimir* (HR), *Klapa Ravnica* (SK); posebni gosti *Klapa Cambi*; subota, 4. XI. (19.00) u novoj dvorani; 8/10 €; ulaznice: 0699/10212315; ured@hkd.at.

NOVO SELO (4. novembar) – Nogometno društvo poziva na kiritof s *Gazdami i Pinkicom*; subotu, 4. XI. (20.00) u seoskoj dvorani.

ŠOPRON (6. novembar) – Prezentacija knjige „*Dvanaest plus jedan*“ s autorom Ivanom Njarijem i s njegovimi prijateljji; pandiljak, 6. XI. (18.00) u Rejpál ház.

BEČ (8. novembar) – Hrvatski centar u suradnji s HKD-om *NAPREDAK* poziva na „*Razgovor u Centru*“ s Nj.E. Tomislavom Lekom, v.r. i opunomoćenim veleposlanikom Bosne i Hercegovine u Austriji razgovara Petar Tyrar; srijeda, 8. XI. (20.00) u Hrvatskom centru, Schwindgasse 14.

BEČ (10. novembar) – Športsko i kulturno društvo Zagreb poziva na kulturno-zabavnu veĉer s *KUD Điran* s otoka Ugljan i *Cure iz Centra*; petak, 10. XI. (19.30), Beĉ 12., Längenfeldgasse 13-15.

BEČ (15. novembar) – Prezentacija knjige „*Praktische Grammatik der burgenländischkroatischen Sprache/Praktiĉna gramatika gradišĉanskohrvatskoga jezika*“ (izdavaĉ: sveuĉ. lektor mag. Ivan Ronĉević), tom prilikom: „*Über die Burgenländischkroatische Sprache*“ (r. sveuĉ. prof. u m. dr. Gerhard Neweklowsky) o knjigi: HS-prof. mag. dr. Zorka Kinda-Berlaković; mag. Ivan Ronĉević; recenzija: v.r. sveuĉ. prof. dr. Georg Holzer, Institut za Slavistiku Beĉkoga sveuĉilišća; komentari: mag. Zlatka Gieler, (ZiGH), mag. Karin Vukman-Artner, nadzornica za obavezno dvojeziĉno školstvo u Gradišću; modracija mag. Silvija Bucolić, ORF Gradišĉe; muziĉki okvir *Harmonija Veliki Borištöf*; srijedu, 15. XI. (18.30) u Seminarraum 1, na Institutu za Slavistiku.

BORTA (18. novembar) – Dvojeziĉna savezna gimnazija Borta poziva na „Dan otvorenih vrat“; subotu, 18. XI. otvaranje u auli (8.30) a potom otvoreno poduĉavanje (do 10.10), slijedu prezentacije (10.25-12.00); Badgasse 7.

Subotu, 28. oktobra u Pandrof (19.00) a nedilju, 29. X. u Čunovu (15.00)

Tamburaški orkestar HRT Zagreb

MINORITY SAFEPAK INITIATIVE
Potpiši i ti!
 www.minority-safepack.eu
 Zamli peslo/kosobru skaznicu sa sobom.

Klub seniorov u Centru 4., Schwindgasse 14 (15.00)

❖ 27. oktobar ❖ 10. novembar

Hrvatske maše u Beču

s kan. mons. Tomom Krojerom
 ☿ nedilja, 5. 11. (17.00) u Centru

Šport

piše: *Rudi Berlaković*

KEGLJANJE

Samo SKC Veliki Borištof II neuspješan

U Superligi je primio SKC Mali Borištof I na domaćem kegljišću Esv Leoben. S 3530:3479 su Maloborištofci dobili 5:3. Najbolji naticatelj domaćin je bio Martin Janić s 627 kegljev. Tim je SKC Mali Borištof I na četvrtom mjestu Superlige.

Ženska momčad SKC-a Mali Borištof je u šestom kolu tukla na strani SKC Kremstalerhof 6:2 i se tim poboljšala na drugo mjesto 1. savezne lige.

SKC Veliki Borištof I je nastupio u gradišćanskom darbiju protiv momčadi SKC Andau I u Zajezerju (Tad-

nu), kade su po 6:2 dobitku upisali sve dva bode na svoj konto. Tim su se velikoborištofski kegljaši poboljšali na 5. mjesto 1. savezne lige istok.

U Gradišćanskoj ligi je nastupio SKC Veliki Borištof II u Štikapronu u hrvatskom darbiju protiv ASK-a Cindrofa, kade su po ispadu jednoga kegljaša zgubili 8:0 i se tim usidrili na zadnjem mjestu.

SKC Mali Borištof II se je po 6:2 protiv Uniona iz Pečve poboljšao za jedno mjesto i su sada osmi.

Regionalna liga

Pandorf se je vratio na stazu dobitka

Pandorf - Schwechat
1 : 0 (1:0)

Pandorfci su imali bolji start u ovoj utakmici i nadvaladna igra je pe-
ljala jur u 14. min. golom Dornhak-
kla „zlatnomu голу“. Potom su imali
domaćini igru pod kontrolom i oni
su izdjelali dobrih prilika za poviše-
nje, ali završetak nije bio po želji, a
k svemu tomu su i imali peh. Stani-
sić je kod slobodnoga udarca imao

dobru priliku, kao i Karner, ki se
nije odlučio za dobru odluku pred
golom. Po pauzi su bili gosti iz
Schwechata jači, ali Pandorfci su
stali dobro u obrani. U finišu su još
imali domaćini dva debele šanse, ali
vratnica i dobar vratar gostov su
prepričili povišenje.

Striljac: Dornhackl — Pandorf,
350, Mayrhofer

13. Pandorf 11 12 24 -12 9

Gradišćanska liga

Cindrofci izivcirani od nogometnoga suca

Eltendorf - Cindrof 4 : 0 (1:0)

Cindrofci su u ovoj igri zapostavljeni od suca. Obadvi momčadi su nudile dobar nogomet i u prvoj polovici je imao Asv Cindrof već od igre i oni su imali dobre šanse, ča je ali falilo je bio efijencija. Ovu su potvrdili domaćini, kad su s prvim dobrim napadom došli do peljanja. Potom su se Cindrofci tužili, da ih je sudac zapostavljao kod nekoliko situacijev jur u prvoj polovici. Po 2:0 u 48. minuti su opet došli gosti dobro u igru, ali sudac je sve dobre prilike uništio pitanimi odlukami. Konačno su nervirani Cindrofci primili u 81. i 88. min. duplim udarcem još debakel.

Striljci: Beli, Kosić, Golenja, Binder —Eltendorf, 150, Luef

Klimpuh - Santalek 1 : 3 (0:1)

Po minjanju trenera (Kalls i Hartmann na mjesto Kastaneka) nije došlo do trenerskoga efekta pred domaćom publikom. SV Santalek je došao jur u 9. min. jedanaestercem, koga je sigurno egzekutirao Tatzler peljanju, ko su do pauze bez većih poteškoć branili. Deset minut po minjanju stran je M. Pürner svladao vratara Schullera k 2:0, a četvrt ure pred koncem utakmice je Wes-

sely svojim golom skrbio za konačnu odluku. Časni gol domaćinov M. Hartmanna u 88. minuti je bilo slabo batrenje za Klimpuše.

Striljci: Hartmann; Tatzler, Pürner, Wessely — Klimpuh, 180, Koscielnicki.

Fideš - Pandorf II 0 : 4 (0:1)

Druga momčad SC-a Pandorf, ka je jur cijelu jesensku sezonu dobro igrala je po prvi put nagrađena za svoj trud. Gosti su od početka stavili na ofenzivu i napadi po strani su skrbili za pogibelj u polovici Fideša. Po pol ure je ova igra nagrađena peljanjem, kad je Schneider servirao Koziću idealnu labdu k 0:1.

U nastavku su Pandorfci skrbili da ne dođu domaćini približu pred gol, ča se je i ugodalo. Mimo toga su se ali i brinuli za ofenzivu i u 55. minuti je po prekršaju na Steinhöferu spalo jedanaestercem 0:2. Potom su Fidešci obrnuli kompletno na napadni način, ali visoke labde pred golom nisu bile upotrijbljivo sredstvo. Konačno su još došli duplim udarcem u 71. i 73. minuti do debakela.

Striljci: Loos (2), Kozić, Schneider — Fideš, 300, Tekeli
— Rezerve: 1 : 7

2. liga sjever

SK iz Bijeloga Sela je ukrotio Jandrofće

Nimški Jandrof - SK Bijelo Selo
0 : 2 (0:0)

Vrhovna igra kola je u prvoj polovici označena sigurnosnim nogometom. Jedni i drugi su pokušali dati igri svoj pečat, ali defenziva na obadvi strani nije pokazala slabosti, tako je ostalo kod logičnoga remija bez golov na pauzu. U nastavku su obadvi momčade riskirale već i najprije su obadva vratari mogli prepričiti sve prilike, ke bi bile mogle pe-
ljati zgoditku. U 69. min. je napadač SK-a ipak svladao domaćega vratara Ungera, a potom su gosti išli koncentrirano na povišenje, ča se je uspjelo Noski osam minut pred krajem utakmice. Tim je SK Bijelo Selo zadao prvoplasiranoj momčadi Asv-a Nimški Jandrof prvi zgubitak u ovoj sezoni.

Striljci: Hrdlička, Nosko — Nimški Jandrof, 270, Čosić, Rezerve: 2 : 4
Trajštof - Volja 4 : 0 (1:0)

Trajštof je došao u početnoj fazi bolje u igru i jur u 3. minuti je Gras skrbio s 1:0 za optimalan start. Potom su domaćini nastavili pritisnu igru, ali u prvoj polovici su se gosti još hrabro branili, tako da se je išlo tijesnom prednošću u pauzu. Veljek po početku druge polovice je opet bio Gras, ki je bio uspješan i povišio na 2:0. Gostodavatelji si i potom nisu dali zeti igru iz ruk i po uri je Kummer iskoristio nepažnju protivničke obrane k 3:0, a deset minut pred krajem je opet packala

obrana Volje, ča je Migšiću omogućilo za konačni rezultat.

Striljci: Gras (2), Kummer, Mikšić — Trajštof, 120, Posch — Rez.: 0 : 3
UFC Bijelo Selo - Svetica za Jez.
1 : 1 (:)

UFC Bijelo Selo je primio na vlašćem igrališću kontrahenta u vrhu tabele Sveticu za Jezerom. Gosti su se od početka postavili jako dobro u obrani i najprije su mogli zaustaviti ofenzivni trud domaćinov. U 22. minuti je Adamek ipak probušio svojim 1:0 zasunjak gostov. Potom su gosti brzo probavili zaostatak i pet minut pred pauzom je Brunthaler svladao vratara domaćinov, Penteka izjednačenju.

U nastavku je bil slaba prednost domaće momčadi, ali za osvojenje trice je bilo ipak premalo.

Striljci: Adamek; Brunthaler — Bijelo Selo, 130, Windisch — Rezerve: 2 : 1

II. liga sjever

1.	Nimški Jandrof	11	22	11	11	26
2.	SK Bijelo Selo	11	27	13	14	22
3.	Trajštof	11	23	15	8	22
4.	UFC B. Selo	11	19	12	7	21
5.	Sv. za Jezerom	11	19	12	7	20
6.	Illmitz	11	19	21	-2	17
7.	Lajtaprodoršt	11	20	16	4	15
8.	Apetlon	11	20	29	-9	15
9.	Andau	11	23	24	-1	13
10.	Volja	11	15	20	-5	13
11.	Gojza	11	20	22	-2	12
12.	Binta	11	15	26	-11	10
13.	Raušer	11	14	22	-8	8
14.	Patipron	11	19	32	-13	6

1. raz. sjever

Štikapron u zadnjem hipcu do trice

Štikapron - Tadt 2 : 1 (1:1)

Štikapronci su po početnom opipanju došli bolje u igru i prvi ozbiljni napad domaćinov u 14. min. je značio peljanje. Gosti se od ovoga ali nisu dali prestrašiti i odgovor je slijedio po pol ure, kad je legionar Tadtana, Vayer odmarširao kroz štikapronsku obranu i svladao nemoćnoga vratara, Müllera izjednačenju. Do pauze su onda obadvi momčade držale labdu u sredini igrališća bez velikih prilika.

U drugom dijelu se je nastavila ravnopravna igra, u koj su se momčadi neutralizirale. Kad se je jur računalo s remijom, je striljio štikapronski legionar Sloboda neočekivano 2:1.

Striljci: Toprak, Sloboda; Vayer — Štikapron, 100, Németh

— Rezerve: 5 : 0

Novo Selo - Gijeca 1 : 3 (1:2)

Protiv drugoplasirane momčadi iz Gijece su počeli Novoseoci neustrašivo i po četvrt uri su došli penalom Kralovića u front. Ovo peljanje je ali duralo samo četire minute, jer Bures je iskoristio pogrišku domaće obrane izjednačenju. Potom su gosti sve već dominirali igru, ali

najprije su se domaćini još hrabro borili. Pet minut pred pauzom je ali ipak spalo 1:2. U nastavku su gosti upravljali tijesnu prednost, ku domaćini nisu mogli ugrožavati. Konačno je Bures svojim drugim golom u 82. min. osigurao tricu Gijece.

Striljci: Kralović; Bures (2), Timm — Novo S., 100, Haider — Rez.: 3 : 2
Jojza - Vorištan 1 : 3 (0:1)

Javorski je duplim udarcem doprimio Vorištan na cestu dobitka. Priključenje Jojze u 53. min. je primilo napetost u igru, ali Niklas je sve riješio svojim 1:3 u 68. min.

Striljci: Kordanić; Javorski (2), Niklas — Jojza, 130, Fercher — Rezerve: 0 : 5

1. razred sjever

1.	Mönchhof	11	30	18	12	21
2.	Gijeca	11	23	12	11	21
3.	Pamhagen	11	21	15	6	21
4.	Svetojurje	11	21	19	2	21
5.	Štikapron	11	18	13	5	20
6.	Tadt	11	18	14	4	17
7.	Halbtorn	11	19	22	-3	17
8.	Cundrof	11	15	13	2	16
9.	Vorištan	11	18	17	1	14
10.	Cokula	11	12	14	-2	11
11.	Mikištrof	11	16	22	-6	10
12.	Rušta	11	15	24	-9	10
13.	Novo Selo	11	12	19	-7	9
14.	Jojza	11	11	27	-16	8

1.raz.
sredina

SC Filež prolongirao uspješnu seriju

Filež - Mjenovo 5 : 2 (3:2)

Općinski darbi pred samo 60 gledateljev je nudio dobar i napet nogomet od dvih momčadi, ke su nadite stranimi igrači. Balint i Savanyó su jur u početnoj fazi skrbili za jasno 2:0 peljanje. Po priključenju Rajzingera je po pol ure opet povišio Savanyó na 3:1, a penal Mesnjaka kratko pred pauzom je dao očekivati i napetu drugu polovicu. Najprije je i pol ure dugo stala igra na oštirci, ali u finišu su domaćini duplim udarcem skrbili za jasne odnose.

Striljci: Savanyó (3), Lakner, Matyas; Rajzinger, Mesnjak – Filež, 60, Boskovski – Rezerve: 4 : 4

Lekindrof - Kalištrof 2 : 1 (1:0)

Prvu pol uru je bila označeno ravnopravnim nogometom. Peljanje domaćinov je rezultiralo iz jedanaesterca, kad je Szentjobbi zrušen od Benesa u šesnaestercu, ča nije peljalo samo 1:0 za Lekindrofce, nego i isključenju Benesa po drugom žutom kartonu. U nastavku su domaćini šikano ograničili prostor gostov i sredinom druge polovice su došli golom Pappa povišenju. Stanimirović je ishasnovao svoju priliku u 73. minuti priključenju, ali koncu koncem je ostala trica u Lekindrofu.

Striljci: Szentjobbi, Papp – Lekindrof, 150, Weidinger – Rez.: 2 : 2 Gerištof - Štamperak 1 : 2 (0:2)

Prvoplasirani SV Štamperak je imao dost posla da je došao u Gerištofu do pobjede. Po pažljivom štaru obadvi momčadov su gosti došli u 21. min. golom Lautnera u front. Potom su gosti dostali igru pod kontrolu i kratko pred pauzom je Kozmor svladao vratara Gerištofa, Pajrića k 2:0. Po pauzi su gostodavatelji došli sve bolje u igru i u 56. min. je bio Hajmasi, ki je doprimio goste s priključenjem u nevolju. Borbenom igrom su Štamperčani ipak spravili

tricu, kako tako u suho.

Striljci: Hajmasi; Lautner, Kozmor – Gerištof, 120, Molnar – Rezerve: Gerištof nije nastupio! Štuma - HRVATI 3 : 0 (2:0)

Hrvati su pokušali doći u Štumi jako ofenzivno orijentiranom igrom do trice, ali bez uspjeha. Optična prednost skoro cijelih devedeset minut nije peljala ni jednoj zreloj prilici za gol. Domaćini su došli po kontruu u 31. min. jedanaestercu koga je pretvorio D. Varga k 1:0, a 10 minut kasnije je isti igrač bio uspješan udarcem iz daljine k 2:0. U nastavku se je skoro sve zbivalo u polovici domaćinov, ali bez šansov za goste, a na suprotnoj strani su gostodavatelji došli do poredice prilik iz kontrov i do konačnoga 3:0 Fira u 81. min.

Striljci: Varga (2), Fir – Štuma, 130, Kazanci – Rezerve: Štuma nije nastupila!

Ratištof - Frakanava 1 : 0 (0:0)

Frakanavci su imali u prvoj polovici već od igre i su izdijelili prilik, ali ostvarenje je bilo slabo. Kratko pred pauzom su Ratištofci decimirani po isključenju, Huttera. U nastavku najprije dalje optična prednost za goste, ali u 59. min. je iz kontra spalo 1:0, ko su domaćini onda šikano upravljali do kraja utakmice.

Striljac: Szalai – Ratištof, 120, Orhan – Rezerve: 4 : 9

1. razred sredina

1. Štamperak	10	25	11	14	24
2. Filež	11	30	18	12	22
3. Neutol	10	25	20	5	18
4. Vepřstof	11	28	21	7	17
5. Kalištrof	10	17	14	3	14
6. Ratištof	11	21	19	2	16
7. Lekindrof	11	21	22	-1	16
8. Štuma	11	22	27	-5	14
9. HRVATI	10	10	11	-1	13
10. Gerištof	11	20	20	0	12
11. Mjenovo	11	23	30	-7	9
12. Frakanava	9	16	20	-4	8
13. Sigrob	11	11	27	-16	8
14. Koberstof	9	8	17	-9	6

mice je morao ostaviti sve tri bode ko zadnjoplasiranoga. Gosti su prošli po programu u 8. minuti golom Hauszbecka u peljanje. Po pol ure su domaćini poravnali, tako da se je išlo remijom u pauzu.

U nastavku monotona i rastrešena igra je odlučena u 82. minuti golom Horvata.

Striljci: Kalman, Horvat; Hauszbeck – Merbiš, 50, Kruisiz – Rezerve: 2:6

2.raz
sredina

SV Otava završio stazu šuše

Hirman - Otava

3 : 4 (1:2)

Obadvi momčade su išle otvorenim vizirom u ov susjedski darbi. Po neodlučenom početku od obadvih stran je došla igra stoprv po četvrt uri na ture. Naime po 1:0 Lubenika u 24. min. je odgovorio R. Gold 10 minut kasnije izjednačenjem, a Gold je kratko pred pauzom svladao vratara Zvonarića k 1:2.

Po pauzi su bili opet domaćini na redu i po uri je Karol bio precizan izjednačenju, a u 69. min. je Lubenik doprimio svojim drugim golom Hirman u front. U finišu su gosti imali već rezervov i duplim udarcem A. Golda su Otavci po dužem vremenu opet mogli upisati tricu.

Striljci: Lubenik (3), Karol; A. Gold (3), R. Gold – Hirman, 150, Gruber – Rezerve: 4 : 1

Dolnja Pulja - Dolnji Ramac

2 : 1 (0:0)

Dolnja Pulja je pokazala protiv višecijenjenih gostov dobru predstavu. Naime skoro uru dugo su obad-

2. razred sjever

1. Bajdin	10	33	7	26	23
2. Najfelt	10	25	17	8	23
3. Celindof	10	33	15	18	20
4. Vulkaprodřstof	10	25	17	8	16
5. Niuzalj Ib	10	16	14	2	19
6. Uzlop	10	23	15	8	18
7. Podersdorf	10	14	13	1	13
8. St. Andrā	11	11	16	-5	12
9. V. Holovajna	10	20	21	-1	9
10. Porpuh	11	16	20	-4	9
11. Štucin	10	10	33	-23	7
12. Cogrřstof	10	10	26	-16	6
13. Merbiš	10	13	35	-22	6

vi momčadi držale svoje mriže nedotaknuto. Kad je R. Kander bio uspješan svojim golom za peljanje Dolnjopuljancev, su gosti pet minut kasnije u 68. min- odgovorili izjednačenjem. Melnjak je u 77. min. bio striljac mnogo svečevanoga 2:1, ča su domaćini doprimili zdravim zalaganjem u suho.

Striljci: Kander, Melnjak; Baran „Schaumamoi“ai – Dolnja Pulja, 100, Fir – Rezerve: 6 : 2

2. razred sredina

1. Piringstof	6	20	7	13	18
2. Svetica	6	13	10	3	13
3. Dolnji Ramac	5	13	7	6	12
4. Čulindrof	4	15	4	11	10
5. Pečva	5	13	8	5	9
6. Hirman	4	18	15	3	9
7. Otava	5	7	10	-3	7
8. Dolnja Pulja	6	7	13	-6	6
9. Kisela Voda	4	10	10	0	4
10. Bizmet	4	1	2	-1	4
11. Rajnof	5	6	9	-3	4
12. Sv. Martin	5	8	12	-4	4
13. Malištrof	5	6	11	-5	4
14. Drfelj	5	9	13	-4	2
15. Lučman	5	6	21	-15	0

2.raz
jug a

SC Sabara s mukom do trice

Sabara - Hochart

5 : 3 (2:2)

U prvoj polovici nije bilo za upametzeti, ka momčada je drugoplasirana i ka je zadnjoplasirana. Po pol ure su Sabarci ležali s dvimi goli A. Varge i Diszla u prednosti, ča su ali gosti u toku od pet minut izjednačili. Tri minute po pauzi je Hochart najednoč peljao golom Csiszara i sad su morali Sabarci pokazati ča je u nji nutri. Lov za nadoknadnju je šartao A. Varga penalom u 56. minuti k 3:3, a Szöllöskei je bio u 63. minuti uspješan s 4:3. Po isključenju igračev Sabare, A. Varge i Leitolda je Disztl svojim drugim golom 92. minuti potvrdio tricu domaćinov.

Striljci: A. Varga (2), Disztl (2), Szöllöskei; Rahimi (2), Csiszar – Sabara, 100, Karner – Rez.: 2 : 6 Siget - Čajta 3 : 1 (0:1)

Prvo poluvrime je označeno istovridnim nogometom, u kom su fali-ke velike prilike za gol. Jednu od rijetkih prilik je ishasnovao J. Varga k 0:1, čim se je išlo u pauzu. Deset minut po pauzi je Plank popravnao penalom. Potom je stala igra na oštirci i stoprv u zadnji ftralj ure po decimiranju Čajtancev su domaćini još došli do uvjerljive pobjede.

Striljci: Plank, Preiner, Szabadfi; J. Varga – Siget, 120, Kizildag – Rezerve: 2 : 13

2. Sabara	11	36	20	16	27
9. Čajta	10	21	25	-4	11

2.raz.
jug b

Rohrbrunn je preticao Pinkovac

Rohrbrunn - Pinkovac 3 : 2 (2:1)

Utakmica dvi neposrednih susjedov u tabeli je završila u korist domaćinov. Domaćini su prošli dvakrat u front, ali obadva pute je M. Kovačević izjednačio. Kad je Štampar u 53. min. zašio slobodni udarac k 3:2 u mrižu pinkovskoga vrata-

ra R. Radakovića su se domaćini povukli diboko najzad i upravljali tije- snu prednost. Pinkovčani su pokušili u finišu sve da dojdou barem do remija, ali zaman.

Striljci: Maurer, Moldovan, Štampar; Kovačić (2) – Rohrbrunn, 140

4. Pinkovac	11	26	26	0	19
-------------	----	----	----	---	----

2.raz
sjever

Celindof u drugoj polovici do trice

Celindof - Vulkaprodřstof 4 : 2 (0:0)

Hrvatski darbi 2. razreda sjever je nudio u prvoj polovici dugočasnan nogomet. Ništa uzbudljivoga nije bilo u ovoj fazi za spomenuti. Po minjanju stran je došlo puno žitka u igru. Najprije je Muhammed Ūzen striljio u 52. minuti 1:0, a samo dvi minute kasnije je Gyurasics mogao svečevati 2:0. Prodrřstofci su odgovorili još u istoj minuti golom Kračunovića priključenjem. Peh za goste, kad je u 66. min. Fazekas autogolom nehoteć stavio na 3:1. Kad je Ferenc David, bio uspješan k 4:1 je bila igra odlučena, jer Tince 4:2 je služilo samo za kozmetiku rezultata.

Striljci: Ūzen, Gyurasics, David, agol; Kračunović, Tince – Celindof, 130, F. Pauković – Rezerve: 1 : 0 Cogrřstof - Niuzalj 1 : 3 (1:1)

Obadvi momčadiesu počele jako

aktivno ov susret i jur u 8. minuti je doprimio D. Markić domaćine u front. Odgovor Niuzlja je slijedio pet minut kasnije kad je M. Horvat zašio slobodni udarac izjednačenju. Potom se je razvila u prvom poluvrimenu istovridna igra bez velikih šansov. U nastavku je najprije slijedio nastavak ravnopravne igre bez prednosti za jednu ili drugu momčad. Po 1:0 M. Horvata u 71. min. su domaćini išli na sve, ali za željno izjednačenje nije uspjelo. U sudačkom poduženju su došli još gosti do povišenja po kontranapadu, koga je Maletscheka uspješno završio.

Striljci: D. Marić; M. Horvat (2), Maletschek – Cogrřstof, 50, Ceri – Rezerve: 0 : 11

Merbiš - Uzlop

2 : 1 (1:1)

FC Uzlop, jasan favorit ove utak-

ASV Rasporak je imao u festi- valu golov sriću na svoju stran

Branic SV Nove Gore, Plank (livo) se nije mogao umišati u udarac dvostrukoga striljca ASV-a Rasporak, Holgera Knartz

Rasporak - Nova Gora 4 : 3 (3:1)

Hrvatski darbi Gradišćanske lige je nudio dobru, zanimljivu i napetu igru. Favorit u ovoj igri je bio Rasporak, ki je i ovo potvrdio u početnoj fazi peljanjem Hrstanbegovića u 10. min. Kovačić je 7 minut kasnije skrbio za poravnanje jedanaestercem. Potom je defenzivni igrač, ki se sve već razvije kao golgeter Rasporka, Knartz doprimio duplim udarcem u 26. i 41. min. svoj tim u uvjerljivo peljanje na pauzu.

U nastavku su domaćini kanili upravljati prednost, ali Novogorci su zdravim zalaganjem i borbom došli duplim udarcem Kovačića u 64. i Kantauera u 77. min. do izjednačenja. Slobodni udarac hrvatskoga legionara Rasporka, Gluhaka u 82. min. je zničo namjeru SV-a Nova G. upisati barem bod na svoj konto. **Striljci:** Knartz (2), Hrstanbegović, Gluhak; Kovačić – Rasporak,

250, Laschober – Rezerve: 8 : 1

Rasporak: Stifter; Čosić, Puchegger, F. Kornholz, Gluhak; Knartz, Knebel, Sari (68. Vargek), L. Kornholz (82. Grimmer); Weber, Hrstanbegović (68. Handler).

Nova Gora: Haspl; Nikolić, Plank, Neubauer, Puhr; Čenčić, Kovačić, Georgiev, Prischinig; Roth, Kantau-

Gradišćanska liga

1.	Matrštof/am.	13	42	8	34	33
2.	Vimpas	13	23	14	9	27
3.	Rasporak	13	28	14	14	25
4.	Pinkafelj	13	26	16	10	24
5.	Cindrof	13	32	24	8	24
6.	Santalek	13	28	14	14	23
7.	Eltendorf	13	29	22	7	23
8.	Sv. Margareta	13	21	15	6	23
9.	Oljhava	13	23	26	-3	14
10.	Fideš	13	13	26	-13	14
11.	Kisela Voda	13	20	29	-9	13
12.	Klimpuh	13	13	23	-10	12
13.	Kerestur	13	14	36	-22	12
14.	Pandrof II	13	16	27	-11	9
15.	Haračun	13	17	34	-17	7
16.	Nova Gora	13	15	32	-17	5

„I ča joj povidaš, da ti krava daje 100 litrov mlika dnevno?“ – pita Štajer susjeda.

„Da. Udjem u štalu i ljubezno ju pitam: „Ča danas imamo – mliko ili govedsko?“

Ferko ubio Baru i dopeljaju ga na sud. Pita sudac Ferka:

„Dobro, zač si ubio Baru?“

„Ulovio sam ju s človikom iz susjednoga sela u postelji.“

„Pa ča nije bilo logično da si njega ubio?“

„Nije, gospodine sudac, jer da sam njega ubio, onda bi morao svaki dan ubiti po jednoga!“

Šeta mlada dama pijacom i pita baku prodavačicu:

„Koliko su ugorki, krastavci?“

„Tri euro“ – kaže baka.

„A paradajz?“

„Četire eure!“

„A špinat?“ – „Četire i pol!“

– Jao, baba, sve ti je jako drago skupo – kaže mlada dama.

„Nije kćeri, nije... no si se ti čemerno udala“ – veli baka.

Dobar dan Hrvati
29. oktobar (13.30)

hrvati.orf.at

(VPS 04.50 u ORF 2)
ponavljanje utorak, 31. X.
(09.00) u ORF III

- * »Stari kameni i driveni križi u Novom Selu«
- * Visti iz sel
- * »Izložba fileških likovnih umjetnikov«
- * »Knjiga o moravski Hrvati Alojza Jembriha«
- * »Seoski muzej u Petrovom Selu«
- * Po seli
- * »Šarolikolo s Kolo-Slavujem u Velikom Borištofu«

naš aforizam

„Vridnije je gram iskustva – nego stotinu kil teorije!“

Friedrich Nietzsche

„Svi ljudi na kraju razumu koliko si im bitan, razlika je u tom ča neki razumu dokle te imaju, a neki kad te izgubu.“

nogomet — 27. - 29. oktobar

Regionalna liga:

Nedilju (16.00)

Pandrof - Ebreichsdorf

Zemaljska liga: Petak (19.30)

Pandrof II - Rasporak. Subotu

(15.00) Nova Gora - Kerestur

(16.00) Klimpuh - Fideš

2. liga sjever:

Subotu (15.00) Gojza - UFC Bijelo Selo, (17.00) Trajštof - Apetlon. Nedilju (14.00) SK Bijelo Selo - Lajtaprodrštof

1. razred sjever:

Srijedu, 25. 10. (19.30) Svetojurje - Novo Selo Subotu (17.00) Vorištan - Cundrof. Nedilju (14.00) Rušta - Štikapron

1. razred sredina:

Subotu (15.00) HRVATI - Gerištof, Frakanava - Veprštof, Mjenovo - Štamperak, (16.00) Filež - Kobrštof (18.00) Kalištof - Ratištof

2. razred sjever:

Petak (19.30) Niuзалj - Celindof. Subotu (15.00) Najfelt - Cogrštof, (17.00) Vulkaprodrštof - Merbiš. Nedilju (15.00) Uzlop - V. Holovajna

2. razred sredina:

Subotu (18.00) Otava - Svetica. Nedilju (14.00) Drfelj - Dolnja Pulja

2. razred a jug:

Subotu (15.00) Čajta - Hodas Redlschlag - Sabara

Dobitnici »Nakovičevoga naticanja u lipom govoru« u Koljnofu

HRVATSKE NOVINE
slika tajedna: